

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

**ЗА РАТИФИЦИРАНЕ НА СПОРАЗУМЕНИЕТО ЗА ЗАЩИТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ
МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И НЕГОВИТЕ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ, ОТ ЕДНА СТРАНА,
И РЕПУБЛИКА СИНГАПУР, ОТ ДРУГА СТРАНА, ПОДПИСАНО НА 19 ОКТОМВРИ
2018 Г. В БРЮКСЕЛ**

Член единствен. Ратифицира Споразумението за защита на инвестициите между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Република Сингапур, от друга страна, подписано на 19 октомври 2018 г. в Брюксел.

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на
2021 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цвета Караянчева)

М О Т И В И

КЪМ ПРОЕКТА НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРЕДЛОЖЕНИЕ ДО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ ЗА РАТИФИЦИРАНЕ НА СПОРАЗУМЕНИЕТО ЗА ЗАЩИТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И НЕГОВИТЕ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ, ОТ ЕДНА СТРАНА, И РЕПУБЛИКА СИНГАПУР, ОТ ДРУГА СТРАНА

С Решение № 715 от 2018 г. Министерският съвет на Република България одобри Споразумението за защита на инвестициите между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Република Сингапур, от друга страна, и даде съгласие за подкрепа на приемането на проектите на решения на Съвета за (1) подписване и (2) сключване от името на Европейския съюз на Споразумение за защита на инвестициите между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Република Сингапур, от друга страна.

Споразумението за защита на инвестициите (СЗИ) между Европейския съюз и Република Сингапур бе подписано по време на 12-ата среща на върха Азия - Европа (АСЕМ) на 19 октомври 2018 г. в Брюксел. Европейският парламент даде своето одобрение на 13 февруари 2019 г.

С договарянето на СЗИ между ЕС и Сингапур се постигат следните резултати:

- Споразумението за защита на инвестициите между ЕС и Сингапур ще осигури високо ниво на защита на инвестициите, като се гарантират правата на ЕС и Сингапур да уреждат отношенията и да преследват легитимните цели на обществените политики като защита на общественото здраве, безопасност и опазване на околната среда.

- Споразумението съдържа всички иновативни аспекти от новия подход на ЕС за защита на инвестициите и механизмите за прилагането му, които не присъстват в 12-те съществуващи двустранни инвестиционни договора между Сингапур и държавите - членки на ЕС (в т.ч. и с България). Споразумението замества и следователно усъвършенства 12-те съществуващи двустранни инвестиционни договора.

- В съответствие с целите по указанията за водене на преговори се гарантира, че инвеститорите от ЕС и техните инвестиции в

Сингапур ще се ползват със справедливо и обективно третиране и няма да са дискриминирани в сравнение със сингапурските инвестиции при сходни ситуации. В същото време СЗИ защитава инвеститорите от ЕС и техните инвестиции в Сингапур срещу експроприация, освен за обществени цели, съгласно законосъобразна процедура на недискриминационна база и срещу заплащане на бърза, адекватна и ефективна компенсация със справедлива пазарна стойност на отнетия инвестиционен ресурс.

- Също в съответствие с указанията за водене на преговори СЗИ ще предостави на инвеститорите възможността за модерен и реформиран механизъм за уреждане на спорове във връзка с инвестиции. Тази система гарантира, че правилата за защита на инвестициите се спазват и тя се стреми да осигури баланс между защитата на инвеститорите по прозрачен начин и запазването правото на държавата да приема разпоредби, като преследва цели на обществените политики. Със Споразумението се създава постоянна международна и напълно независима система за уреждане на спорове, състояща се от постоянен първоинстанционен съд и апелативен съд, пред които по прозрачен и безпристрастен начин ще се провеждат производствата по уреждане на споровете.

Споразумението за защита на инвестициите (СЗИ) ще влезе в сила, след като бъде одобрено от всички държави - членки на ЕС, в съответствие с техните национални процедури. От датата на влизането си в сила СЗИ между ЕС и Сингапур ще замести и отмени двустранните инвестиционни договори между Сингапур и държавите - членки на ЕС, в т.ч. Договора между правителството на Република България и правителството на Република Сингапур за взаимно насърчаване и защита на инвестициите, подписан на 15 септември 2003 г. в Сингапур.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ЗАЩИТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ
МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
И НЕГОВИТЕ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ, ОТ ЕДНА СТРАНА,
И РЕПУБЛИКА СИНГАПУР,
ОТ ДРУГА СТРАНА

ACUERDO DE PROTECCIÓN DE LAS INVERSIONES
ENTRE LA UNIÓN EUROPEA
Y SUS ESTADOS MIEMBROS, POR UNA PARTE,
Y LA REPÚBLICA DE SINGAPUR,
POR OTRA

DOHODA O OCHRANĚ INVESTIC
MEZI EVROPSKOU UNÍ
A JEJÍMI ČLENSKÝMI STÁTY NA JEDNÉ STRANĚ
A SINGAPURSKOU REPUBLIKOU
NA STRANĚ DRUHÉ

AFTALE OM INVESTERINGSBESKYTTELSE
MELLEM DEN EUROPÆISKE UNION
OG DENS MEDLEMSSTATER PÅ DEN ENE SIDE
OG REPUBLIKKEN SINGAPORE
PÅ DEN ANDEN SIDE

INVESTITIONSSCHUTZABKOMMEN
ZWISCHEN DER EUROPÄISCHEN UNION
UND IHREN MITGLIEDSTAATEN EINERSEITS
UND DER REPUBLIK SINGAPUR
ANDERERSEITS

ÜHELT POOLT EUROOPA LIIDU JA
SELLE LIIKMESRIIKIDE
NING TEISELT POOLT SINGAPURI VABARIIGI VAHELINE
INVESTEERINGUTE KAITSE
LEPING

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ, ΑΦΕΝΟΣ,
ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΣΙΝΓΑΠΟΥΡΗΣ,
ΑΦΕΤΕΡΟΥ

INVESTMENT PROTECTION AGREEMENT
BETWEEN THE EUROPEAN UNION
AND ITS MEMBER STATES, OF THE ONE PART,
AND THE REPUBLIC OF SINGAPORE,
OF THE OTHER PART

ACCORD DE PROTECTION DES INVESTISSEMENTS
ENTRE L'UNION EUROPÉENNE
ET SES ÉTATS MEMBRES, D'UNE PART,
ET LA RÉPUBLIQUE DE SINGAPOUR,
D'AUTRE PART

SPORAZUM O ZAŠTITI ULAGANJA
IZMEĐU EUROPSKE UNIJE
I NJEZINIH DRŽAVA ČLANICA, S JEDNE STRANE,
I REPUBLIKE SINGAPURA,
S DRUGE STRANE

ACCORDO SULLA PROTEZIONE DEGLI INVESTIMENTI
TRA L'UNIONE EUROPEA
E I SUOI STATI MEMBRI, DA UNA PARTE,
E LA REPUBBLICA DI SINGAPORE,
DALL'ALTRA

IEGULDĪJUMU AIZSARDZĪBAS NOLĪGUMS
STARP EIROPAS SAVIENĪBU
UN TĀS DALĪBVALSTĪM, NO VIENAS PUSES,
UN SINGAPŪRAS REPUBLIKU,
NO OTRAS PUSES

EUROPOS SAJUNGOS BEI
JOS VALSTYBIŲ NARIŲ IR
SINGAPŪRO RESPUBLIKOS
INVESTICIJŲ APSAUGOS
SUSITARIMAS

BERUHÁZÁSVÉDELMI MEGÁLLAPODÁS
EGYRÉSZRŐL AZ EURÓPAI UNIÓ
ÉS TAGÁLLAMAI,
MÁSRÉSZRŐL
A SZINGAPÚRI KÖZTÁRSASÁG KÖZÖTT

FTEHM DWAR IL-PROTEZZJONI TAL-INVESTIMENTI
BEJN L-UNJONI EWROPEA
U L-ISTATI MEMBRI TAGHHA, MINN NAHA WAHDA,
U R-REPUBBLIKA TA' SINGAPORE,
MIN-NAHA L-OHRA

INVESTERINGBESCHERMINGSOVEREENKOMST
TUSSEN DE EUROPESE UNIE
EN HAAR LIDSTATEN, ENERZIJDs,
EN DE REPUBLIEK SINGAPORE,
ANDERZIJDs

UMOWA O OCHRONIE INWESTYCJI
MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ
I JEJ PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI, Z JEDNEJ STRONY,
A REPUBLIKĄ SINGAPURU,
Z DRUGIEJ STRONY

ACORDO
EM MATÉRIA DE PROTEÇÃO DOS INVESTIMENTOS
ENTRE A UNIÃO EUROPEIA
E OS SEUS ESTADOS-MEMBROS, POR UM LADO,
E A REPÚBLICA DE SINGAPURA, POR OUTRO

ACORD PRIVIND PROTECȚIA INVESTIȚIILOR
ÎNTRE UNIUNEA EUROPEANĂ
ȘI STATELE MEMBRE ALE ACESTEI, PE DE O PARTE,
ȘI REPUBLICA SINGAPORE,
PE DE ALTĂ PARTE

DOHODA O OCHRANE INVESTÍCIÍ
MEDZI EURÓPSKOU ÚNIOU
A JEJ ČLENSKÝMI ŠTÁTMI NA JEDNEJ STRANE
A SINGAPURSKOU REPUBLIKOU
NA STRANE DRUHEJ

SPORAZUM O ZAŠČITI NALOŽB
MED EVROPSKO UNIJO
IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI
TER REPUBLIKO SINGAPUR
NA DRUGI STRANI

EUROOPAN UNIONIN
JA SEN JÄSENVALTIIDEN SEKÄ
SINGAPOREN TASAVALLAN
VÄLINEN
SIJOITUSSUOJASOPIMUS

AVTAL OM INVESTERINGSSKYDD
MELLAN EUROPEISKA UNIONEN
OCH DESS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN,
OCH REPUBLIKEN SINGAPORE,
Å ANDRA SIDAN

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ЗАЩИТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ
МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
И НЕГОВИТЕ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ, ОТ ЕДНА СТРАНА,
И РЕПУБЛИКА СИНГАПУР,
ОТ ДРУГА СТРАНА

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ (наричан по-долу „Съюзът“),

КРАЛСТВО БЕЛГИЯ,

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,

ЧЕШКАТА РЕПУБЛИКА,

КРАЛСТВО ДАНИЯ,

ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,

РЕПУБЛИКА ЕСТОНИЯ,

ИРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА ХЪРВАТИЯ,

РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ,

КРАЛСТВО ИСПАНИЯ,

ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,

ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА КИПЪР,

РЕПУБЛИКА ЛАТВИЯ,

РЕПУБЛИКА ЛИТВА,

ВЕЛИКОТО ХЕРЦОГСТВО ЛЮКСЕМБУРГ,

УНГАРИЯ,

РЕПУБЛИКА МАЛТА,

КРАЛСТВО НИДЕРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,

РЕПУБЛИКА ПОЛЩА,

ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,

РУМЪНИЯ,

РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЯ,

СЛОВАШКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ,

КРАЛСТВО ШВЕЦИЯ, и

ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ,

от една страна, и

РЕПУБЛИКА СИНГАПУР (наричана по-долу „Сингапур“),

от друга страна,

наричани по-долу заедно „страните“, или поотделно „страната“,

КАТО ПРИЗНАВАТ своето дългогодишно и засилено сътрудничество, основано на общите принципи и ценности, отразени в Споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейски съюз и неговите държави членки, от една страна, и Република Сингапур, от друга страна (наричано по-долу „СПС ЕС — Сингапур“), както и своите важни икономически, търговски и инвестиционни отношения, отразени също така в Споразумението за свободна търговия между Европейския съюз и Република Сингапур (наричано по-долу „ССТ ЕС — Сингапур“);

КАТО ЖЕЛАЯТ да засилят в допълнителна степен своите отношения като част от цялостните отношения помежду си и по начин, който е в съзвучие с тези отношения, и убедени, че настоящото споразумение ще създаде нов климат за по-нататъшно развитие на инвестициите между страните;

КАТО ПРИЗНАВАТ, че настоящото споразумение ще допълни и насърчи усилията за регионална икономическа интеграция;

РЕШЕНИ да засилят своите икономически, търговски и инвестиционни отношения в съответствие с целта за устойчиво развитие в неговите икономически, социални и екологични измерения, и да насърчават инвестициите по такъв начин, че да се постигнат високи равнища на опазване на околната среда и защита на труда, и при зачитане на съответните международно признати стандарти и споразумения, по които те са страни;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ ОТНОВО ангажимента си по отношение на принципите на устойчиво развитие и прозрачност, отразени в ССТ ЕС — Сингапур;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ ОТНОВО правото на всяка от страните да приема и прилага мерки, необходими за преследване на законни цели на политиката в области като социалната закрила, опазването на околната среда, сигурността, общественото здраве и безопасност, както и насърчаването и опазването на културното многообразие;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ ОТНОВО ангажимента си за спазване на Хартата на Организацията на обединените нации, подписана на 26 юни 1945 г. в Сан Франциско, и като имат предвид принципите, залегнали във Всеобщата декларация за правата на човека, приета от Общото събрание на Организацията на обединените нации на 10 декември 1948 г.;

КАТО ПРИЗНАВАТ значението на прозрачността в международната търговия и инвестициите в полза на всички заинтересовани страни;

КАТО СЕ ОСНОВАВАТ на своите съответни права и задължения съгласно Споразумението за СТО и други многостранни, регионални и двустранни споразумения и договорености, по които те са страни, и по-специално ССТ ЕС — Сингапур,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ПЪРВА ГЛАВА

ЦЕЛ И ОБЩИ ОПРЕДЕЛЕНИЯ

ЧЛЕН 1.1

Цел

Целта на настоящото споразумение е подобряване на инвестиционния климат между страните в съответствие с разпоредбите на настоящото споразумение.

ЧЛЕН 1.2

Определения

За целите на настоящото споразумение:

1. „Обхваната инвестиция“ означава инвестиция, която пряко или косвено се притежава или се контролира от обхванат инвеститор на една от страните на територията на другата страна¹;

¹ С цел постигане на по-голяма сигурност инвестициите, направени „на територията на другата страна“, включват инвестициите, направени в изключителна икономическа зона или континентален шелф, в съответствие с предвиденото в Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право от 10 декември 1982 г.

2. „Инвестиция“ означава всеки вид актив с характеристиките на инвестиция, включително характеристики като осигуряването на капитал или други ресурси, очаквания за приход или печалба, поемането на риск или определен срок.

Инвестициите могат да приемат някоя от следните форми:

- а) материално или нематериално, движимо или недвижимо имущество, както и всякакви други имуществени права, като например лизинги, ипотеки, права върху чуждо имущество и залози;
- б) предприятие, включително клон, акции, дялове и други форми на участие в капитала на предприятие, включително произтичащи от тях права;
- в) облигации, заеми и други дългови инструменти, включително произтичащи от тях права;
- г) други финансови активи, включително деривати, фючърси и опции;
- д) договори за строителство до ключ и други договори за строителство, управление, производство, концесиониране, поделение на приходите и други подобни договори;
- е) парични иски или иски по отношение на други активи или изпълнението на всякакъв вид договорни задължения с икономическа стойност;

- ж) права върху интелектуална собственост² и търговска репутация; както и
- з) лицензии, разрешения, разрешителни и подобни права, предоставени по силата на вътрешното право, включително всякакви концесии за търсене, култивиране, извличане или експлоатация на природни ресурси³.

Доходи, които се инвестират, се считат за инвестиции, а всякакви промени на формата, под която са инвестирани или реинвестирани активи, не засягат разглеждането им като инвестиции;

- 3. „Обхванат инвеститор“ означава физическо лице⁴ или юридическо лице от една страна, която е направила инвестиция на територията на другата страна;

² „права върху интелектуална собственост“ означава:

- а) всички категории интелектуална собственост, които са предмет на раздели от 1 до 7 на част II от Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост, съдържащо се в приложение 1В към Споразумението за СТО (наричано по-долу „Споразумението ТРИПС“), и по-специално:
 - i) авторско право и свързаните с него права;
 - ii) патенти (които в случая на Съюза включва правата, произтичащи от сертификати за допълнителна защита);
 - iii) марки;
 - iv) промишлени дизайни;
 - v) дизайни на разположението (топография) на интегрални схеми;
 - vi) географски означения;
 - vii) защита на неразкрита информация; и
- б) правна закрила на сортовете растения.

³ С цел постигане на по-голяма сигурност определение или съдебно решение, постановено в рамките на съдебно или административно производство, не се счита само по себе си за инвестиция.

⁴ Понятието „физическо лице“ включва физическите лица с постоянно пребиваване в Латвия, които не са граждани на Латвия или която и да е друга държава, но имат право по силата на законовите и подзаконовите актове на Латвия да получат паспорт на лице не-гражданин (паспорт на чужденец).

4. „Физическо лице на страна“ означава гражданин на Сингапур или на държава — членка на Съюза, съгласно съответното им законодателство;
5. „Юридическо лице“ означава всеки правен субект, надлежно учреден или организиран по друг начин съгласно приложимото законодателство, с цел печалба или с друга цел, частна или държавна собственост, в това число всяко дружество, дружество за попечителство, съдружие, съвместно предприятие, еднолично предприятие или сдружение;
6. „Юридическо лице на Съюза“ или „юридическо лице на Сингапур“ означава юридическо лице, регистрирано в съответствие със правото на Съюза или на държава — членка на Съюза или правото на Сингапур, съответно, чието седалище, централно управление⁵ или основно място на стопанска дейност е на територията съответно на Съюза или на Сингапур. Ако единствено седалището или централното управление на такова юридическо лице е на територията съответно на Съюза или на Сингапур, то не може да бъде считано съответно за юридическо лице на Съюза или за юридическо лице на Сингапур, освен ако не развива съществена стопанска дейност⁶ на територията съответно на Съюза или на територията на Сингапур, съответно;

⁵ „Централно управление“ означава главното управление, където се вземат крайните решения.

⁶ ЕС като страна по споразумението приема, че понятието „ефективна и непрекъсната връзка“ с икономиката на държава — членка на Съюза, залегнало в член 54 от Договора за функционирането на Европейския съюз, е равностойно на понятието за „съществена стопанска дейност“. Съответно, за юридическо лице, регистрирано в съответствие със законодателството на Сингапур и на което само седалището или централното управление се намира на територията на Сингапур, ЕС като страна по споразумението предоставя благоприятното третиране съгласно настоящото споразумение само ако това юридическо лице има ефективна и непрекъсната връзка с икономиката на Сингапур.

7. „Мярка“ означава закон, подзаконов акт, процедура, изискване или практика;
8. „Третиране“ или „мярка“⁷, прието(а) или запазено(а) в сила от една от страните, включва видовете третиране или мерките, прилагани от:
- а) органи на централната власт, регионални или местни органи на управление и власти; и
 - б) неправителствени организации, изпълняващи правомощия, делегирани им от органи на централната власт, регионални или местни органи на управление или власти;
9. „Доходи“ означава всички суми, получени или произтичащи от инвестиция или реинвестиция, включително печалби, дивиденди, капиталови печалби, авторски и лицензионни възнаграждения, лихви, плащания във връзка с права върху интелектуална собственост, плащания в натура и всякакъв друг вид законен приход;
10. „Свободно конвертируема валута“ означава валута, която се търгува повсеместно на международните валутни пазари и се използва широко при международни операции;
11. „Установяване“ означава:
- а) учредяване, придобиване или поддържане на юридическо лице; или
 - б) създаване или поддържане на клон или представителство
- с оглед установяването или поддържането на трайни икономически връзки на територията на една от страните за целите на извършване на стопанска дейност;

⁷ С цел постигане на по-голяма яснота страните приемат, че понятието „третиране“ или „мярка“ може да включва неправомерно бездействие.

12. „Стопанска дейност“ включва всички дейности от стопанско естество, с изключение на дейности, извършвани в изпълнение на държавна власт, т.е. дейности, които не се извършват на търговска основа или в конкуренция с един или няколко икономически оператора;
13. „ЕС като страна по споразумението“ означава Съюзът или неговите държави членки, или Съюзът и неговите държави членки в съответните им области на компетентност, произтичащи от Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз.

ВТОРА ГЛАВА

ЗАЩИТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

ЧЛЕН 2.1

Обхват

1. Настоящата глава се прилага по отношение на обхванатите инвеститори и обхванатите инвестиции, направени в съответствие с приложимото законодателство, независимо дали инвестициите са направени преди или след влизането в сила на настоящото споразумение⁸.
2. Независимо от всяка друга разпоредба на настоящото споразумение член 2.3 (Национално третиране) не се прилага по отношение на отпуснати от някоя от страните субсидии или безвъзмездни средства, включително гарантирани от държавата заеми, гаранции и застраховки.

⁸ С цел постигането на по-голяма сигурност настоящата глава не се прилага по отношение на третирането от някоя от страните на обхванат инвеститор или обхваната инвестиция преди влизането в сила на настоящото споразумение.

3. Член 2.3 (Национално третиране) не се прилага по отношение на:

- а) възлагането на обществени поръчки от държавни агенции за стоки и услуги за държавни цели, а не за препродажба с търговска цел или за използване при доставката на стоки или услуги за търговска продажба; или
- б) аудиовизуални услуги;
- в) дейности, извършвани в изпълнение на държавна власт в рамките на съответните територии на страните; за целите на настоящото споразумение „дейност, извършвана в изпълнение на държавна власт“ означава всяка дейност, с изключение на дейности, които се извършват на търговска основа или в конкуренция с един или повече доставчици.

ЧЛЕН 2.2

Инвестиционни и регулаторни мерки

1. Страните потвърждават отново правото си да приемат регулаторни мерки в рамките на своите територии за постигане на легитимни цели на политиката в области като общественото здраве, безопасността, околната среда или обществения морал, социалната закрила или защитата на потребителите, защитата на неприкосновеността на личния живот и личните данни, както и насърчаването и опазването на културното многообразие.

2. С цел постигането на по-голяма сигурност се уточнява, че самият факт на регулиране от дадена страна, включително чрез изменение на нейното законодателство, по начин, който оказва неблагоприятно въздействие върху инвестиция или е в разрез с очакванията на инвеститора, включително с неговите очаквания за печалба, не съставлява нарушение на задължение по настоящата глава.

3. С цел постигането на по-голяма сигурност се уточнява, че решението на дадена страна да не предостави, да не поднови или да не продължи да предоставя субсидия или безвъзмездни средства:

- а) при липса на специфично задължение по вътрешното право или по договор за предоставяне, подновяване или продължаване предоставянето на тази субсидия или тези безвъзмездни средства; или
- б) ако решението е взето в съответствие с условията, които важат за предоставянето, подновяването или продължаването на предоставянето на тази субсидия или тези безвъзмездни средства, ако са наложени такива условия,

не представлява нарушение на разпоредбите на настоящата глава.

4. С цел постигането на по-голяма сигурност се уточнява, че никоя от разпоредбите в настоящата глава не може да се тълкува като пречка за някоя от страните да преустанови предоставянето на субсидия⁹ или да изиска нейното възстановяване, когато това действие е било разпоредено от компетентен съд, от административен съдебен орган или от друг компетентен орган¹⁰, или да изиска от съответната страна да предостави на инвеститора компенсация за това.

⁹ В случая на ЕС като страна по споразумението „субсидия“ включва „държавна помощ“ в съответствие с определението в правото на ЕС.

¹⁰ В случая на ЕС като страна по споразумението компетентните органи, които имат правомощието да разпоредят посочените в член 2.2, параграф 4 действия, са Европейската комисия или съответно съд или правораздавателен орган на държава членка при прилагането на право на ЕС в областта на държавната помощ.

ЧЛЕН 2.3

Национално третиране

1. Всяка от страните предоставя на обхванатите инвеститори от другата страна и на техните обхванати инвестиции третиране на своята територия, не по-малко благоприятно от третирането, която тя предоставя в подобни случаи на собствените си инвеститори и на техните инвестиции по отношение на експлоатацията, управлението, осъществяването, поддържането, използването, владееенето и продажбата на техните инвестиции или друг вид разпореждане с тях.

2. Независимо от параграф 1 всяка от страните може да приема или запазва в сила всяка мярка по отношение на експлоатацията, управлението, осъществяването, поддържането, използването, владееенето и продажбата на установяване или друг вид разпореждане с него, която не е несъвместима със задължения, вписани в нейния списък със специфични задължения съответно в приложения 8-А или 8-Б от осма глава (Услуги, установяване и електронна търговия) от ССТ ЕС — Сингапур¹¹, ако тази мярка представлява:

- а) мярка, която е приета на датата на влизане в сила на настоящото споразумение или преди тази дата;

¹¹ Приема се, че мярка, „която не е несъвместима със задълженията, вписани в списъка със специфични задължения на всяка от страните съответно в приложения 8-А или 8-Б от осма глава (Услуги, установяване и електронна търговия) от ССТ ЕС — Сингапур“, включва всяка мярка по отношение на всеки сектор, който не е вписан, както и всяка мярка, която не е несъвместима с каквото и да е условие, ограничение или резерва, които са вписани по отношение на всеки сектор, в съответните списъци, без оглед на това дали тази мярка засяга „установяването“ по определението в буква г) от член 8.8 (Определения) от ССТ ЕС — Сингапур.

- б) мярка в съответствие с посоченото в буква а), която след влизането в сила на настоящото споразумение се продължава, заменя или изменя, при условие че след продължаването, замяната или изменянето мярката не е по-малко съвместима с параграф 1 в сравнение с положението преди да бъде продължена, заменена или изменена; или
- в) мярка извън обхвата на букви а) и б), при условие че не се прилага по отношение на обхванати инвестиции, направени на територията на страната преди влизането в сила на тази мярка, нито така, че да причинява загуба или вреда¹² на такава инвестиция.
3. Независимо от параграфи 1 и 2 дадена страна може да приема или прилага мерки, с които на обхванатите инвестиции и инвеститори от другата страна се предоставя по-малко благоприятно третиране от предоставяното на собствените ѝ инвестиции и инвеститори в подобни случаи, при условие че тези мерки не се прилагат по начин, който би представлявал средство за произволна или необоснована дискриминация спрямо обхванатите инвеститори или инвестиции на другата страна на територията на страната, или прикрито ограничение по отношение на обхванатите инвестиции, ако мерките:
- а) са необходими за защита на обществената сигурност или обществения морал, или за поддържане на обществения ред¹³;

¹² За целите на параграф 2, буква в) се приема, че фактори от рода на факта, че някоя от страните е осигурила разумен преходен период за прилагането на дадена мярка или по друг начин се е опитала да елиминира или смекчи въздействието на мярката върху обхванатите инвестиции, направени преди влизането в сила, се вземат предвид при определянето на това, дали мярката причинява загуба или вреда на обхванатите инвестиции, направени преди влизането в сила на мярката.

¹³ Изключението за обществения ред може да бъде посочено като основание само когато съществува истинска и достатъчно сериозна заплаха за един от основните интереси на обществото.

- б) необходими за опазване живота или здравето на хората, животните или растенията;
- в) се отнасят до опазването на изчерпаеми природни ресурси, ако подобни мерки се прилагат заедно с ограничения по отношение на местните инвеститори или инвестиции;
- г) са необходими за опазване на национални богатства с художествена, историческа или археологическа стойност;
- д) са необходими за осигуряване спазването на законови или подзаконови нормативни актове, които не са в противоречие с разпоредбите на настоящата глава, включително тези, които се отнасят до:
 - i) предотвратяването на заблуждаващи или измамни практики или до справяне с последиците от неизпълнение на договор;
 - ii) защитата на неприкосновеността на личния живот на гражданите във връзка с обработката и разпространението на лични данни и защитата на поверителността на сведения и сметки на гражданите;
 - iii) безопасността;

- е) целят да се гарантира ефективно или справедливо¹⁴ облагане или събиране на преки данъци по отношение на инвеститорите или инвестициите от другата страна.

¹⁴ Мерките, целящи да осигурят ефективно или справедливо облагане или събиране на преки данъци, включват мерки, приети от една от страните съгласно данъчната ѝ система, които:

- а) се прилагат към установените другаде инвеститори или чуждестранни инвестиции след отчитане на факта, че данъчното задължение на установените другаде лица се определя въз основа на облагаемите обекти, които произхождат или се намират на територията на страната;
- б) се прилагат към установените другаде лица с цел да се гарантира облагането или събирането на данъци на територията на страната;
- в) се прилагат към установените другаде лица или лица, установени на съответната територия, с цел да се предотврати избягването на данъци или отклонението от данъчно облагане, включително мерки за изпълнение на данъчните задължения;
- г) се прилагат към инвестиции, направени на територията на другата страна или от тази територия, с цел да се гарантира облагането или събирането от потребителите на данъци от източници на територията на страната;
- д) разграничават инвеститори или инвестиции, които подлежат на облагане за облагаеми в целия свят обекти, от други инвеститори или инвестиции, след отчитане на разликата в естеството на данъчната основа в техните случаи; или
- е) определят, насочват или разпределят доход, печалба, приход, загуба, удръжка или кредит на установени на съответната територия лица или клонове, или между свързани лица или клонове на едно и също лице, с цел да защитят данъчната основа на страната.

Данъчните термини или понятия в буква е) и в настоящата бележка под линия се определят в съответствие с определенията и понятията, или еквивалентни или подобни определения или понятия съгласно вътрешното право на приелата мярката страна.

ЧЛЕН 2.4

Стандарт за третирането

1. Всяка от страните осигурява на своята територия справедливо и равноправно третиране¹⁵ на обхванатите инвестиции на другата страна, както и пълна защита и сигурност в съответствие с параграфи 2 — 6.
2. Дадена страна нарушава задължението за предоставяне на справедливо и равноправно третиране, посочено в параграф 1, ако нейна мярка или поредица от мерки представлява:
 - а) отказ от правосъдие¹⁶ в наказателни, граждански и административни производства;
 - б) съществено нарушение на изискването за справедлив процес;
 - в) явно произволно действие;
 - г) тормоз, принуда, злоупотреба с власт или подобно недобросъвестно действие.

¹⁵ Понятието „третиране“ в настоящия член включва третиране на обхванати инвеститори, с което пряко или косвено се възпрепятства експлоатацията, управлението, осъществяването, поддържането, използването, владението и продажбата на обхванати инвестиции на обхванатия инвеститор или друг вид разпореждане с тях.

¹⁶ С цел постигане на по-голяма сигурност самият факт, че иск на обхванатия инвеститор е бил отхвърлен или не е успял, не представлява сам по себе си отказ от правосъдие.

3. При определянето на това дали е нарушено посоченото в параграф 2 задължение за справедливо и равноправно третиране, даден арбитражен съд може, когато е приложимо, да вземе предвид това дали съответната страна е направила пред инвеститор конкретни или недвусмислени изявления¹⁷, с които е насърчила инвестицията, които са породили законни очаквания на обхванат инвеститор и на които обхванатият инвеститор разумно е разчитал, но породените от които очаквания впоследствие не са били оправдани от страната¹⁸.
4. По искане на една от страните или по препоръка на комитета страните преразглеждат съдържанието на задължението за предоставяне на справедливо и равноправно третиране съгласно процедурата за изменение, предвидена в член 4.3 (Изменения), по-специално дали третиране, различно от посочените в параграф 2, може също да представлява нарушение на задължението за справедливо и равноправно третиране.
5. С цел постигане на по-голяма сигурност „пълна защита и сигурност“ се отнася само за задължението на дадена страна, свързано с физическата сигурност на обхванати инвеститори и обхванати инвестиции.

¹⁷ За постигане на по-голяма сигурност изявленията, направени с цел насърчаване на инвестициите, включват такива изявления, с които се цели инвеститорът да бъде убеден да продължи или да не ликвидира инвестицията или да направи последващи инвестиции.

¹⁸ С цел постигане на по-голяма сигурност описаното в настоящия параграф неоправдаване на законни очаквания не представлява само по себе си нарушение на параграф 2, а такова неоправдаване на законни очаквания трябва да произтича от същите събития или обстоятелства, които са породили нарушението на параграф 2.

6. Когато някоя от страните самостоятелно или чрез субект, посочен в параграф 8 от член 1.2 (Определения), е поела конкретен и ясно изразен ангажимент под формата на писмено договорно задължение¹⁹ спрямо обхванат инвеститор на другата страна по отношение на негова инвестиция или спрямо тази обхваната инвестиция, тази страна не може да развали или застраши този ангажимент, като упражнява своята държавна власт²⁰, по някой от следните начини:

- а) преднамерено; или
- б) така, че съществено да се промени равновесието между правата и задълженията по писменото договорно задължение, освен ако страната предостави разумна компенсация за възстановяване на обхванатия инвеститор или обхванатата инвестиция до положение, което е щяло да бъде налице, ако ангажиментът не е бил развален или застрашен.

7. Нарушение на друга разпоредба на настоящото споразумение или на отделно международно споразумение не представлява нарушение на настоящия член.

¹⁹ За целите на настоящия параграф „писмено договорно задължение“ означава договореност в писмена форма, поета от някоя от страните самостоятелно или чрез субект, посочен в параграф 8 от член 1.2 (Определения), с обхванат инвеститор или обхваната инвестиция под формата на един-единствен или на няколко инструмента, с която се поражда прехвърляне на права и задължения, обвързващи и двете страни.

²⁰ За целите на настоящия член дадена страна разваля или застрашава ангажимент, като упражнява своята държавна власт, когато разваля или застрашава този ангажимент чрез приемането, запазването в сила или неприемането на мерки, които са задължителни или изпълними по вътрешното право.

ЧЛЕН 2.5

Компенсация за загуби

1. На обхванатите инвеститори на някоя от страните, чиито обхванати инвестиции понасят загуби поради война или друг въоръжен конфликт, революция, извънредно положение в държавата, въстание, бунт или размирици на територията на другата страна, се предоставя от другата страна, що се отнася до евентуална реституция, обезщетение, компенсация или друг вид уреждане, третиране, не по-малко благоприятно от третирането, което тази страна предоставя на собствените си инвеститори или на инвеститорите на която и да е друга държава, в зависимост от това което от двете е по-благоприятно за съответния обхванат инвеститор.

2. Без да се засяга параграф 1, на обхванатите инвеститори от някоя от страните, които при някои от посочените в параграф 1 обстоятелства са понесли загуби на територията на другата страна в резултат на:

- а) реквизиране на тяхна обхваната инвестиция или на част от такава инвестиция от въоръжените сили или власти на другата страна; или
- б) унищожаване на тяхна обхваната инвестиция или на част от такава инвестиция от въоръжените сили или власти на другата страна, което не е било наложително при съответните обстоятелства,

се предоставя от другата страна реституция или компенсация.

ЧЛЕН 2.6

Отчуждаване²¹

1. Никоя от страните не може пряко или косвено да национализира, отчуждава или подлага на мерки с ефект, равносilen на национализиране или отчуждаване (наричани по-долу „отчуждаване“), обхванатите инвестиции на обхванати инвеститори от другата страна, освен:

- а) в името на обществена цел;
- б) при спазване на правните процедури;
- в) на недискриминационна основа; и
- г) срещу заплащане на своевременна, подходяща и ефективна компенсация в съответствие с параграф 2.

2. Компенсацията трябва да възлиза на справедливата пазарна стойност на обхванатата инвестиция, непосредствено преди нейното отчуждаване или предстоящо отчуждаване да е станало публично известно, плюс лихва при разумен от търговска гледна точка лихвен процент, сформирани на пазарна основа, като се взема предвид продължителността на периода от момента на отчуждаването до извършването на плащането. Тази компенсация трябва да е ефективно реализируема, свободно прехвърлима, да е в съответствие с член 2.7 (Прехвърляне) и да е своевременно извършена.

²¹ С цел постигане на по-голяма сигурност настоящият член се тълкува в съответствие с приложения 1 — 3.

Критериите за оценка на стойността, използвани за определяне на справедливата пазарна стойност, може да включват стойността като действащо предприятие, стойността на активите, включително обявената данъчна стойност на материалното имущество, и други критерии по целесъобразност.

3. Настоящият член не се прилага по отношение на издаването на принудителни лицензи във връзка с права върху интелектуална собственост, доколкото това издаване е в съответствие със Споразумението ТРИПС.

4. По искане на засегнатия обхванат инвеститор всяка мярка на отчуждаване или остойностяване се разглежда от съдебен или друг независим орган на приелата мярката страна.

ЧЛЕН 2.7

Прехвърляне

1. Всяка от страните разрешава всички свързани с обхваната инвестиция прехвърляния да бъдат извършени в свободно конвертируема валута без ограничение или забавяне. Тези прехвърляния включват:

- а) вноски в капитал, като например главница и допълнителни средства за запазване, разработване или увеличаване на обхваната инвестиция;
- б) печалби, дивиденди, капиталови печалби и други доходи, както и постъпления от продажбата на цялата обхваната инвестиция или на каквато и да е нейна част, или от частична или пълна ликвидация на обхванатата инвестиция;
- в) лихви, плащания на авторски и лицензионни възнаграждения, такси за управление, техническа помощ и други такси;

- г) плащания по договорно задължение, поето от обхванатия инвеститор, или обхванатата му инвестиция, включително плащания, извършени по кредитно споразумение;
- д) доходи и други възнаграждения на персонал, привлечен от чужбина, работещ във връзка с обхванатата инвестиция;
- е) плащания, извършени в съответствие с член 2.6 (Отчуждаване) и член 2.5 (Компенсация за загуби); и
- ж) плащания, произтичащи от член 3.18 (Арбитражно решение).

2. Нищо от настоящия член не може да се тълкува така, че да възпрепятства някоя от страните да прилага по равноправен и недискриминационен начин своето законодателство, свързано със:

- а) несъстоятелност, неплатежоспособност или защита на правата на кредиторите;
- б) емитиране, търговия или сделки с ценни книжа, фючърси, опции или деривати;
- в) финансово отчитане или документиране във връзка с прехвърляния, когато са необходими за подпомагането на правоприлагащите или финансовите регулаторни органи;
- г) престъпления или наказуеми нарушения;
- д) гарантиране на спазването на определения или съдебни решения в съдебни или административни производства;

- е) социална сигурност, обществени пенсионни схеми или задължителни спестовни схеми;
или
- ж) данъчно облагане.

3. Когато при извънредни обстоятелства на сериозни затруднения или при наличието на опасност от възникването на такива затруднения за прилагането на икономическата и паричната политика или на валутната политика на някоя от страните, съответната страна може да приеме временно защитни мерки по отношение на прехвърлянията. Тези мерки трябва да бъдат абсолютно необходими, в никакъв случай не могат да превишават период от шест месеца²² и не могат да представляват средство за произволна или необоснована дискриминация между страната и субект, който не е страна по споразумението, при сходни обстоятелства.

Страната, която приема защитните мерки, веднага уведомява другата страна и представя във възможно най-кратък срок график за тяхното премахване.

4. Когато някоя от страните изпитва сериозни затруднения, свързани с платежния баланс или с външната финансова позиция, или е изправена пред заплаха от настъпването на такива, тя може да приеме или да запази в сила ограничителни мерки по отношение на прехвърлянията, свързани с инвестиции.

²² Прилагането на защитни мерки може да бъде удължено чрез тяхното официално повторно въвеждане в случай на продължаващи изключителни обстоятелства и след уведомяване на другата страна относно изпълнението на всяко предлагано официално повторно въвеждане на мерките.

5. Страните полагат усилия за избягване прилагането на ограничителните мерки, посочени в параграф 4. Всички приети или запазени в сила съгласно параграф 4 ограничителни мерки трябва да са недискриминационни, с ограничен срок на действие и да не надхвърлят необходимото за справяне със ситуацията, свързана с платежния баланс и с външната финансова позиция. Такива мерки трябва да са в съответствие с условията, установени в Споразумението от Маракеш за създаване на Световната търговска организация, подписано на 15 април 1994 г. (наричано по-долу „Споразумението за СТО“), и да отговарят на Учредителния договор на Международния валутен фонд, в зависимост от случая.

6. Когато някоя от страните запазва в сила или приема ограничителни мерки съгласно параграф 4 или прави изменения на такива мерки, тя своевременно уведомява другата страна за тях.

7. Когато са приети или запазени в сила ограничения съгласно параграф 4, незабавно се провеждат консултации в рамките на комитета. При тези консултации следва да се оцени ситуацията по платежния баланс и приетите или запазени в сила ограничения съгласно параграф 4, като се вземат предвид, *inter alia*, фактори като:

- а) естеството и степента на затрудненията по платежния баланс и външната финансова позиция;
- б) външната икономическа и търговска конюнктура; или
- в) други възможни корективни мерки.

При консултациите се обръща внимание на съответствието на всякакви ограничителни мерки с параграфи 4 и 5. Всички констатации за статистически и други факти, представени от Международен валутен фонд (наричан по-долу „МВФ“), отнасящи се до валутен обмен, парични резерви и платежен баланс, се приемат и заключенията се основават на оценката на МВФ за платежния баланс и външната финансова позиция на съответната страна.

ЧЛЕН 2.8

Суброгация

Ако някоя от страните или действаща от нейно име агенция извърши плащания в полза на свои инвеститори по силата на гаранция, застрахователен договор или друга форма на обезщетение, която е поела или предоставила по отношение на дадена инвестиция, другата страна признава суброгацията или прехвърлянето на всички права или собственост или на всякакви вземания по отношение на тази инвестиция. Страната или агенцията имат правото да упражняват суброгираното или прехвърлено право или вземане в същата степен като първоначалното право или вземане на инвеститора. Тези суброгирани права могат да бъдат упражнявани от страната или агенцията или от инвеститора, ако страната или агенцията разрешат това.

ТРЕТА ГЛАВА

УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

РАЗДЕЛ А

РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ МЕЖДУ ИНВЕСТИТОРИ И СТРАНИ

ЧЛЕН 3.1

Обхват и определения

1. Настоящият раздел се прилага по отношение на спорове между ищец от една от страните и другата страна относно третиране²³, за което се твърди, че нарушава разпоредбите на втора глава (Защита на инвестициите), когато за това нарушение се твърди, че причинява загуба или вреда на ищеца или на негово местно установено дружество.
2. За целите на настоящия раздел, освен ако не е предвидено друго:
 - а) „страни по спора“ означава ищеца и ответника;

²³ Страните са съгласни, че понятието „третиране“ може да включва неправомерно бездействие.

- б) „ищец“ означава инвеститор на една от страните, който желае да внесе или е внесъл иск по реда на настоящия раздел:
- i) като действа от свое име; или
 - ii) като действа от името на местно установено дружество по определението в буква в), което той притежава или контролира²⁴;
- в) „местно установено дружество“ означава юридическо лице, притежавано или контролирано²⁵ от инвеститор на една от страните, който е установен на територията на другата страна;
- г) „неучастваща в спора страна“, когато ответник е Съюзът, означава Сингапур, а когато ответник е Сингапур — държава — членка на Съюза, или самият Съюз;
- д) „ответник“ означава или Сингапур, или когато се отнася за ЕС като страна по споразумението — Съюзът или държавата — членка на Съюза, към която е отправено уведомлението по член 3.5 (Уведомление за намерение); и

²⁴ С цел да бъдат избегнати съмнения, се счита, че параграф 2, буква б) представлява споразумение между страните да третират всяко местно установено дружество като гражданин на друга договаряща държава по смисъла на член 25, параграф 2, буква б) от Конвенцията за уреждане на инвестиционни спорове между държави и граждани на други държави от 18 март 1965 г.

²⁵ Юридическо лице е:

- а) притежавано от физически или юридически лица от другата страна, ако над 50 % от собствения му капитал е неограничено притежание на лица от другата страна;
- б) контролирано от физически или юридически лица от другата страна, ако такива лица имат правомощия да назначават мнозинството от директорите в него или по друг начин да оказват законово влияние върху неговите действия.

- е) „финансиране от трета страна“ означава всяко финансиране, предоставено от физическо или юридическо лице, когато такова лице не е страна по спора, но се споразумява със страна по спора с цел да финансира частично или изцяло разходите по производствата в замяна на дял от произтичащите от производствата реални или потенциални постъпления или друг вид участие в тези постъпления, които може да се полагат на страната по спора, или когато такова лице предоставя финансиране под формата на дарение или безвъзмездни средства.

ЧЛЕН 3.2

Разрешаване по взаимно съгласие

Доколкото е възможно, всеки спор следва да бъде решен по взаимно съгласие чрез преговори и по възможност преди да бъде представено искане за консултации по член 3.3 (Консултации). Разрешаване по взаимно съгласие може да бъде договорено по всяко време, включително след започване на производство по уреждане на спорове съгласно настоящия раздел.

ЧЛЕН 3.3

Консултации

1. Когато даден спор не може да бъде разрешен в съответствие с член 3.2 (Разрешаване по взаимно съгласие), ищец от страната, която твърди, че е извършено нарушение на разпоредбите на втора глава (Защита на инвестициите), може да представи на другата страна искане за консултации.

2. Искането за консултации трябва да съдържа следната информация:

- а) име и адрес на ищеца, а когато искането е представено от името на местно установено дружество — наименованието, адреса и мястото на учредяване на местно установеното дружество;
- б) разпоредбите от втора глава (Защита на инвестициите), за които се твърди, че са нарушени;
- в) правното и фактическо основание за спора, включително третирането, за което се твърди, че нарушава разпоредбите на втора глава (Защита на инвестициите); и
- г) поисканото обезщетение и загубата или вредата, които се твърди, че са причинени на ищеца или на неговото местно установено дружество посредством това нарушение.

3. Искането за консултации се представя:

- а) в срок от 30 месеца от датата, на която ищецът или, когато е приложимо, местно установеното дружество е научил(о) или следва да е научил(о) за третирането, за което се твърди, че е нарушило разпоредбите на втора глава (Защита на инвестициите); или

- б) в случай че се потърсят средства за правна защита на местно равнище, когато посоченият в буква а) срок изтече — в срок от една година от датата, на която ищецът или съответно местно установеното дружество престане да търси тези средства за правна защита на местно равнище, но при всички случаи не по-късно от 10 години след датата, на която ищецът или съответно неговото местно установено дружество е научил(о) или следва да е научил(о) за третирането, за което се твърди, че е нарушило разпоредбите на втора глава (Защита на инвестициите).
4. В случай че в срок от 18 месеца от представянето на искането за консултации ищецът не е внесъл иск по реда на член 3.6 (Внасяне на искове пред арбитражния съд), се смята, че ищецът е оттеглил искането си за консултации и евентуалното уведомление за намерение, както и че се е отказал от правото си да предяви такъв иск. Този срок може да бъде удължен по споразумение между участващите в консултациите страни.
5. Посочените в параграфи 3 и 4 срокове не могат да са основание иск да бъде счетен за недопустим, когато ищецът може да докаже, че причината да не поиска консултации или съответно да не внесе иск е невъзможността му да предприеме действия поради преднамерено предприети от другата страна действия, при положение че ищецът предприеме действия в момента, в който е разумно да се приеме, че е в състояние да го направи.
6. Когато искането за консултации се отнася за предполагаемо нарушение на настоящото споразумение от страна на Съюза или на която и да е държава членка, то се изпраща на Съюза.
7. Страните по спора може да провеждат консултациите чрез видеоконферентна връзка или други средства, когато това е целесъобразно, като например в случаите, когато ищецът е малко или средно предприятие.

ЧЛЕН 3.4

Медиация и алтернативни способи за разрешаване на спорове

1. Страните по спора могат по всяко време, включително преди изпращането на уведомление за намерение, да се договорят да използват медиация.
2. Използването на медиация е доброволно и не засяга правната позиция на която и да е страна по спора.
3. Използването на медиация може да бъде уредено от правилата, посочени в приложение 6 (Механизъм за медиация за спорове между инвеститори и страни), или други подобни правила, за които страните по спора се договорят. Всеки срок, посочен в приложение 6 (Механизъм за медиация за спорове между инвеститори и страни), може да бъде изменен по взаимно съгласие на страните по спора.
4. Медиаторът се назначава със съгласието на страните по спора или в съответствие с член 3 (Избор на медиатор) от приложение 6 (Механизъм за медиация за спорове между инвеститори и страни). Медиаторите трябва да отговарят на изискванията на приложение 7 (Кодекс за поведение на членовете на арбитражния съд и апелативния арбитражен съд и на медиаторите).
5. Страните по спора полагат усилия да стигнат до взаимноприемливо решение в срок от 60 дни от назначаването на медиатора.

6. След като страните по спора се договорят да използват медиация, параграфи 3 и 4 от член 3.3 (Консултации) не се прилагат в периода, който започва на датата, на която е договорено правото за използване на медиация, и завършва 30 дни след датата, на която една от страните по спора реши да прекрати медиацията посредством писмо до медиатора и другата страна по спора.

7. Нищо в настоящия член не може да е пречка за страните по спора да прибегнат до други алтернативни способности за разрешаване на спорове.

ЧЛЕН 3.5

Уведомление за намерение

1. Ако спорът не може да бъде уреден в срок от три месеца от представянето на искането за консултации, ищецът може да изпрати уведомление за намерение, в което трябва да е посочено писмено намерението на ищеца да внесе иск за уреждане на спора и да се съдържа следната информация:

- а) име и адрес на ищеца, а когато искането е представено от името на местно установено дружество — наименованието, адреса и мястото на учредяване на местно установеното дружество;
- б) разпоредбите от втора глава (Защита на инвестициите), за които се твърди, че са нарушени;
- в) правното и фактическо основание за спора, включително третирането, за което се твърди, че нарушава разпоредбите на втора глава (Защита на инвестициите); и

- г) поисканото обезщетение и загубата или вредата, които се твърди, че са причинени на ищеца или на неговото местно установено дружество посредством това нарушение.

Уведомлението за намерение се изпраща, според случая, на Съюза или на Сингапур.

2. Когато уведомление за намерение е изпратено на Съюза, Съюзът взема решение за определяне на ответника в срок от два месеца от датата на получаване на уведомлението. Съюзът незабавно информира ищеца за това решение за определяне на ответника, въз основа на което ищецът може да внесе иск по реда на член 3.6 (Внасяне на искове пред арбитражния съд).

3. Когато не е взето решение за определяне на ответника в съответствие с параграф 2, се прилагат следните правила:

- а) в случай че в уведомлението за намерение се посочва изключително третиране от държава — членка на Съюза, за ответник се счита посочената държава членка;
- б) в случай че в уведомлението за намерение се посочва третиране от институция, орган или агенция на Съюза, за ответник се счита Съюзът.

4. Когато ответник е или Съюзът, или държава членка, нито Съюзът, нито съответната държава членка имат право да пледират за недопустимост на иск или по друг начин да твърдят, че даден иск или арбитражно решение е неоснователно или невалидно, поради това че действителният ответник е следвало да бъде Съюзът, вместо държавата членка, или обратното.

5. С цел постигане на по-голяма сигурност нищо в настоящото споразумение или в приложимите правила за уреждане на спорове не може да попречи на обмена между Съюза и съответната държава членка на всякаква свързана със спор информация.

ЧЛЕН 3.6

Внасяне на искове пред арбитражния съд

1. Не по-рано от три месеца от датата на уведомлението за намерение, изпратено в съответствие с член 3.5 (Уведомление за намерение), ищецът може да внесе иска пред арбитражния съд по едно от следните правила за уреждане на спорове²⁶:

- а) Конвенцията за уреждане на инвестиционни спорове между държави и граждани на други държави от 18 март 1965 г. (наричана по-долу „Конвенцията ICSID“), при условие че както ответникът, така и държавата на ищеца са страни по Конвенцията ICSID;

²⁶ С цел постигане на по-голяма сигурност:

- а) правилата по съответния механизъм за уреждане на спорове се прилагат в зависимост от изложените в настоящия раздел специфични правила и се допълват с решенията, приети в съответствие с параграф 4, буква ж) от член 4.1 (Комитет); и
- б) не се допускат искове, които се внасят от представител от името на група, съставена от неопределен брой ищци, при което представителят възнамерява да участва в производството, като представлява интересите на тези ищци и от тяхно име взема всички решения, свързани с процедурите по иска.

- б) Конвенцията ICSID в съответствие с Правилата на допълнителния механизъм за администриране на производства от секретариата на Международния център за разрешаване на инвестиционни спорове (наричани по-долу „Правила на допълнителния механизъм на ICSID“), при условие че ответникът или държавата на ищеца е страна по Конвенцията ICSID²⁷;
 - в) арбитражните правила на Комисията по международно търговско право на Организацията на обединените нации (UNCITRAL); или
 - г) които и да е други правила, ако страните по спора се договорят за това.
2. Параграф 1 от настоящия член се разглежда като съгласие на ответника по отношение на внасянето на иск по настоящия раздел. Смята се, че съгласието по параграф 1 и внасянето на иск в съответствие с настоящия раздел отговарят на изискванията на:
- а) глава II от Конвенцията ICSID и Правилата на допълнителния механизъм на ICSID за писмено съгласие на страните по спора; и
 - б) член II от Конвенцията за признаване и изпълнение на чуждестранни арбитражни решения, подписана в Ню Йорк на 10 юни 1958 г. (наричана по-долу „Нюйоркската конвенция“) за „писмено съглашение“.

²⁷ За целите на букви а) и б) се счита, че понятието „държава“ включва Съюза, ако Съюзът се присъедини към Конвенцията ICSID.

ЧЛЕН 3.7

Условия по отношение на внасянето на иск

1. Иск по настоящия раздел може да бъде внесен само ако:
 - а) внасянето на иска е придружено от писменото съгласие на ищеца за уреждане на спора в съответствие с изложените в настоящия раздел процедури и ищецът е определил правилата на една от организациите, посочени в параграф 1 на член 3.6 (Внасяне на искове пред арбитражния съд), за правила за уреждане на спора;
 - б) изминали са най-малко шест месеца от представянето на искането за консултации по член 3.3 (Консултации) и най-малко три месеца от представянето на уведомлението за намерение по член 3.5 (Уведомление за намерение);
 - в) искането за консултации и уведомлението за намерение, които ищецът е представил, отговарят на изискванията съответно по параграф 2 от член 3.3 (Консултации) и параграф 1 от член 3.5 (Уведомление за намерение);
 - г) правното и фактическо основание за спора е било предмет на предварителна консултация в съответствие с член 3.3 (Консултации);
 - д) всички искове, посочени при внасянето на иска по член 3.6 (Внасяне на искове пред арбитражния съд), се основават на третиране, посочено в уведомлението за намерение по член 3.5 (Уведомление за намерение); и

е) ищецът:

- i) оттегли всички висящи иски, внесени по силата на вътрешното или международното право пред арбитражния съд или пред който и да е национален или международен съд или правораздавателен орган, относно същото третиране като това, за което се твърди, че нарушава разпоредбите на втора глава (Защита на инвестициите),
- ii) декларира, че няма да внесе такъв иск в бъдеще, и
- iii) декларира, че няма да изпълни произнесено съгласно настоящия раздел арбитражно решение, преди това решение да е станало окончателно, и няма да иска обжалване, преразглеждане, отмяна, анулиране, или ревизиране, нито да започва друга сходна процедура пред международен или национален съд или правораздавателен орган, по отношение на арбитражно решение съгласно настоящия раздел.

2. За целите на параграф 1, буква е) понятието „ищец“ се отнася до инвеститора и когато е приложимо — до местно установеното дружество. Освен това за целите на параграф 1, буква е), подточка i) понятието „ищец“ включва всички лица, които имат пряко или косвено дялово участие в инвеститора или които са контролирани от него, или когато е приложимо — местно установеното дружество.

3. По искане на ответника арбитражният съд се отказва от компетентност, когато ищецът не спазва което и да е изискване или която и да е декларация, посочени в параграфи 1 и 2.

4. Параграф 1, буква е) не може да бъде пречка ищецът да поиска привременни мерки за защита пред съдебен орган или административен съд на ответника преди образуването на производство пред която и да е от организациите за уреждане на спорове, посочени в член 3.6 (Внасяне на искове пред арбитражния съд) или докато такива производства са висящи. За целите на настоящия член привременните мерки за защита трябва да целят само закрилата на правата и интересите на ищеца и не могат да включват плащане на обезщетения или разрешаване на спора по същество.

5. С цел постигане на по-голяма сигурност съответният арбитражен съд се отказва от компетентност, ако е възникнал спор или е много вероятно да възникне такъв спор в момента, когато ищецът е придобил собственост или контрол по отношение на инвестицията, която е предмет на спора, и въз основа на фактите арбитражният съд реши, че ищецът е придобил собственост или контрол по отношение на инвестицията единствено за да внесе иск по настоящия раздел. Настоящият параграф не засяга други юрисдикционни възражения, които арбитражният съд би могъл да повдигне.

ЧЛЕН 3.8

Финансиране от трета страна

1. Всяка страна по спора, която се ползва от финансиране от трета страна, уведомява другата страна по спора и арбитражния съд за името и адреса на финансиращата трета страна
2. Това уведомление се извършва към момента на внасяне на иска или според случая веднага след договарянето, даряването или предоставянето на средствата от третата страна.

ЧЛЕН 3.9

Арбитражен съд от първа инстанция

1. Създава се арбитражен съд от първа инстанция („арбитражен съд“), който да разглежда искове, внесени съгласно член 3.6 (Внасяне на искове пред арбитражния съд).
2. След влизането в сила на настоящото споразумение комитетът назначава шестима членове на арбитражния съд. За целите на това назначаване:
 - а) ЕС като страна по споразумението назначава двама членове;
 - б) Сингапур назначава двама членове; и
 - в) ЕС като страна по споразумението и Сингапур съвместно назначават двама членове, които не могат да бъдат граждани на която и да е държава — членка на Съюза, или на Сингапур.
3. Комитетът може да реши броят на членовете да бъде увеличен или намален трикратно. Допълнителните назначения се правят по същия начин, както е предвидено в параграф 2.

4. Членовете трябва да притежават квалификацията, изискуема в тяхната съответна държава за назначаване на магистратска длъжност, или да бъдат юристи с призната компетентност. Те трябва да имат специализирани познания или опит в областта на международното публично право. Желателно е по-специално да имат експертни знания по международно инвестиционно право, международно търговско право или в областта на разрешаването на спорове, възникващи по международни инвестиционни или международни търговски споразумения.

5. Членовете се назначават с осемгодишен мандат. Продължителността обаче на първоначалния мандат на определени чрез жребий трима от общо шестимата членове, назначени непосредствено след влизането в сила на настоящото споразумение, се определя на дванадесет години. При изтичането на мандата на даден член, той може да бъде подновен с решение на комитета до изтичането на мандата на члена. Свободните места се запълват веднага след освобождаването им. Лице, определено да замени друго лице, чийто мандат все още не е изтекъл, заема длъжността до края на мандата на предшественика си. С разрешението на председателя на арбитражния съд лице, което е член на даден състав на арбитражния съд, може при изтичането на мандата си да продължи да изпълнява функциите си в рамките на този състав до приключване на производството на състава и продължава да се счита за член на арбитражния съд само за тази цел.

6. Арбитражният съд трябва да има председател и заместник-председател, които да отговарят за организационните въпроси. Те ще се назначават за четиригодишен мандат чрез жребий измежду членовете, които са назначени съгласно параграф 2, буква в). Те изпълняват тези функции на ротационен принцип, определен чрез жребий от председателя на комитета. Заместник-председателят замества председателя, когато той е възпрепятстван.

7. Арбитражният съд разглежда дела в състави от трима членове, като по един от тях трябва да е назначен съгласно параграф 2, съответно букви а), б) и в). Председател на даден състав трябва да е членът, който е назначен съгласно параграф 2, буква в).

8. В срок от 90 дни от внасянето на иск по реда на член 3.6 (Внасяне на искове пред арбитражния съд) председателят на арбитражния съд назначава на ротационен принцип членовете, които да влязат в състава на арбитражния съд за разглеждане на делото, като гарантира, че сформирането на състави се прави на случаен и произволен принцип, като в същото време на всички членове на арбитражния съд се предоставят еднакви възможности да изпълняват тези функции.

9. Независимо от параграф 7 страните по спора може да се споразумеят делото да бъде разгледано от единствен член на арбитражния съд. Този член се избира от председателя на арбитражния съд измежду членовете, които са назначени съгласно параграф 2, буква в). Ответникът разглежда добронамерено такива искания от ищеца, особено когато ищецът представлява малко или средно предприятие или поисканата компенсация или обезщетение е в сравнително малък размер. Исканията следва да бъдат представени едновременно с внасянето на иска по реда на член 3.6 (Внасяне на искове пред арбитражния съд).

10. Арбитражният съд разработва свои собствени процедури за работа.

11. Членовете на арбитражния съд трябва да гарантират, че са на разположение и са в състояние да изпълняват функциите, определени съгласно настоящия раздел.

12. За да се гарантира, че членовете са на разположение, те получават ежесечно предварителен хонорар с фиксиран размер, който се определя с решение на комитета. Председателят на арбитражния съд и, когато е приложимо, заместник-председателят получават хонорар, еднакъв по размер с хонорара, определен в съответствие с параграф 11 от член 3.10 (Апелативен арбитражен съд) за всеки ден на изпълнение на функциите на председател на арбитражния съд в съответствие с настоящия раздел.

13. Предварителният месечен хонорар с фиксиран размер и дневният хонорар на председателя или заместник-председателя на арбитражния съд, когато изпълняват функциите на председател на арбитражния съд съгласно настоящия раздел, се изплащат поравно от двете страни по сметка, управлявана от секретариата на ICSID. В случай че една от страните не изплати предварителния хонорар с фиксиран размер или дневния хонорар, другата страна може да реши тя да го изплати. Всякакви подобни просрочени задължения остават дължими, заедно с полагащата се лихва.

14. Освен ако комитетът приеме решение на основание параграф 15, другите хонорари и разноски на членовете на даден състав на арбитражния съд трябва да са в размера, определен съгласно правило 14, параграф 1 от Административните и финансовите правила на Конвенцията на ICSID в сила към датата на внасяне на иска, като сумата се разпределя от арбитражния съд между страните по спора в съответствие с член 3.21 (Разходи).

15. Комитетът може със свое решение да преобразува предварителния хонорар с фиксиран размер и другите хонорари и разноски в постоянно редовно възнаграждение. В такъв случай членовете изпълняват функциите си на пълно работно време, а комитетът определя възнаграждението им и свързаните организационни въпроси. При тези обстоятелства на членовете не е разрешено да упражняват каквато и да е друга професия, било то срещу възнаграждение или безвъзмездно, освен ако председателят на арбитражния съд предостави по изключение освобождаване на члена от тази забрана.

16. Секретариатът на ICSID изпълнява функциите на секретариат на арбитражния съд и предоставя на този съд подходяща подкрепа. Разноските по предоставянето на такава подкрепа се разпределят от арбитражния съд между страните по спора в съответствие с член 3.21 (Разходи).

ЧЛЕН 3.10

Апелативен арбитражен съд

1. Създава се постоянен апелативен арбитражен съд, който да разглежда обжалвания на временните решения на арбитражния съд.
2. След влизането в сила на настоящото споразумение комитетът назначава шестима членове на апелативния арбитражен съд. За целите на това назначаване:
 - а) ЕС като страна по споразумението назначава двама членове;
 - б) Сингапур назначава двама членове; и
 - в) ЕС като страна по споразумението и Сингапур съвместно назначават двама членове, които не могат да бъдат граждани на която и да е държава — членка на Съюза, или на Сингапур.
3. Комитетът може да реши броят на членовете на апелативния арбитражен съд да бъде увеличен или намален трикратно. Допълнителните назначения се правят по същия начин, както е предвидено в параграф 2.
4. Членовете на апелативния арбитражен съд трябва да притежават квалификацията, изискуема в тяхната съответна държава за назначаване на най-високите магистратски длъжности, или да бъдат юристи с призната компетентност. Те трябва да имат специализирани познания или опит в областта на международното публично право. Желателно е по-специално да имат експертни знания по международно инвестиционно право, международно търговско право или в областта на разрешаването на спорове, възникващи по международни инвестиционни или международни търговски споразумения.

5. Членовете на апелативния арбитражен съд се назначават с осемгодишен мандат. Продължителността обаче на първоначалния мандат на определени чрез жребий трима от общо шестимата членове, назначени непосредствено след влизането в сила на настоящото споразумение, се определя на дванадесет години. При изтичането на мандата на даден член, той може да бъде подновен с решение на комитета. Свободните места се запълват веднага след освобождаването им. Лице, определено да замени друго лице, чийто мандат все още не е изтекъл, заема длъжността до края на мандата на предшественика си. С разрешението на председателя на апелативния арбитражен съд лице, което е член на даден състав на апелативния арбитражен съд, може при изтичането на мандата си да продължи да изпълнява функциите си в рамките на този състав до приключване на производството на състава и продължава да се счита за член на апелативния арбитражен съд само за тази цел.
6. Апелативният арбитражен съд трябва да има председател и заместник-председател, които да отговарят за организационните въпроси. Те се назначават за четиригодишен мандат чрез жребий измежду членовете на апелативния арбитражен съд, които са назначени съгласно параграф 2, буква в). Те изпълняват тези функции на ротационен принцип, определен чрез жребий от председателя на комитета. Заместник-председателят замества председателя, когато той е възпрепятстван.
7. Апелативният арбитражен съд разглежда дела в състави от трима членове, като по един от тях трябва да е назначен съгласно параграф 2, съответно букви а), б) и в). Председател на даден състав трябва да е членът, който е назначен съгласно параграф 2, буква в).
8. Председателят на апелативния арбитражен съд назначава на ротационен принцип членовете, които да влязат в състава на апелативния арбитражен съд за разглеждане на обжалването, като гарантира, че сформирането на състави се прави на случаен и произволен принцип, като в същото време на всички членове на арбитражния съд се предоставят еднакви възможности да изпълняват тези функции.
9. Апелативният арбитражен съд разработва свои собствени процедури за работа.

10. Членовете на апелативния арбитражен съд трябва да гарантират, че са на разположение и са в състояние да изпълняват функциите, определени съгласно настоящия раздел.
11. За да се гарантира, че членовете са на разположение, те получават ежемесечно предварителен хонорар с фиксиран размер, както и хонорар за всеки ден на изпълнение на функциите на член, като размерът на тези хонорари се определя с решение на комитета. Председателят на апелативния арбитражен съд и, когато е приложимо, заместник-председателят получават хонорар за всеки ден на изпълнение на функциите на председател на апелативния арбитражен съд в съответствие с настоящия раздел.
12. Предварителният месечен хонорар с фиксиран размер и дневният хонорар на председателя или заместник-председателя на апелативния арбитражен съд, когато изпълняват функциите на председател на апелативния арбитражен съд в съответствие с настоящия раздел, се изплащат поравно от двете страни по сметка, управлявана от секретариата на ICSID. В случай че една от страните не изплати предварителния хонорар с фиксиран размер или дневния хонорар, другата страна може да реши тя да го изплати. Всякакви подобни просрочени задължения остават дължими, заедно с полагащата се лихва.
13. Комитетът може със свое решение да преобразува предварителния хонорар с фиксиран размер и дневните хонорари в постоянно редовно възнаграждение. В такъв случай членовете на апелативния арбитражен съд изпълняват функциите си на пълно работно време, а комитетът определя възнаграждението им и свързаните организационни въпроси. При тези обстоятелства на членовете на апелативния арбитражен съд не е разрешено да упражняват каквато и да е друга професия, било то срещу възнаграждение или безвъзмездно, освен ако председателят на апелативния арбитражен съд предостави по изключение освобождаване от тази забрана.
14. Секретариатът на ICSID изпълнява функциите на секретариат на апелативния арбитражен съд и предоставя на този съд подходяща подкрепа. Разноските по предоставянето на такава подкрепа се разпределят от арбитражния съд между страните по спора в съответствие с член 3.21 (Разходи).

ЧЛЕН 3.11

Етични правила

1. Членовете на арбитражния и на апелативния арбитражен съд се избират измежду лица, чиято независимост е извън всякакво съмнение. Те не може да са свързани с което и да е правителство²⁸, и по-специално не могат да приемат инструкции от което и да е правителство или която и да е организация по отношение на свързани със спора въпроси. Не трябва да участват в разглеждането на каквито и да било спорове, които биха довели до пряк или косвен конфликт на интереси. При изпълнението на функциите си, те трябва да отговарят на изискванията на приложение 7 (Кодекс за поведение на членовете на арбитражния съд и апелативния арбитражен съд и на медиаторите). Освен това след назначаването им те трябва да се въздържат да действат като съветници или като определени от дадена страна експерти или свидетели по какъвто и да било висящ или нов спор за защита на инвестиции по настоящото или което и да е друго споразумение или вътрешното право.

2. Ако страна по спора сметне, че даден член е засегнат от конфликт на интереси, тази страна изпраща искане за отвод на този член на председателя на арбитражния съд или съответно на председателя на апелативния арбитражен съд. Искането за отвод трябва да се изпрати в срок от 15 дни от датата, на която страната по спора е била уведомена за членовете на конкретния състав на арбитражния или на апелативния арбитражен съд, или в срок от 15 дни от датата, на която е узнала съответните факти, ако не е възможно разумно да се допусне, че те са ѝ били известни към момента на сформирание на състава. В искането за отвод се посочват основанията за отвода.

²⁸ С цел постигането на по-голяма сигурност фактът, че дадено лице получава доход от правителството или по-рано е било наето от правителството, или пък е в семейни отношения с лице, което получава доход от правителството, сам по себе си не е основание лицето да се счита за неотговарящи на изискванията.

3. Ако в срок от 15 дни от датата на искането за отвод членът, чийто отвод е поискан, реши да не се оттегля от конкретния състав, в срок от 45 дни от получаването на искането за отвод председателят на арбитражния съд или съответно председателят на апелативния арбитражен съд взема решение по въпроса, след като изслуша страните по спора и предостави на члена възможност да представи евентуални забележки, и незабавно уведомява страните по спора и члена на състава.
4. Исканията за отвод на председателя на арбитражния съд от даден състав се разглеждат от председателя на апелативния арбитражен съд, и обратно.
5. Въз основа на мотивирана препоръка от председателя на апелативния арбитражен съд страните могат с решение на комитета да отстранят даден член на арбитражния или на апелативния арбитражен съд, когато поведението му не е в съответствие със задълженията по параграф 1 и е несъвместимо с оставането му/й като член на арбитражния или на апелативния арбитражен съд. Ако твърденията за въпросното поведение се отнасят за председателя на апелативния арбитражен съд, мотивираната препоръка се представя от председателя на арбитражния съд от първа инстанция. Член 3.9, параграф 5 (Арбитражен съд от първа инстанция) и член 3.10, параграф 5 (Апелативен арбитражен съд) се прилагат *mutatis mutandis* по отношение на попълването на свободните места, които може да възникнат вследствие на разпоредбите на настоящия параграф.

ЧЛЕН 3.12

Многостранен механизъм за уреждане на спорове

Страните ще се стремят помежду си и заедно с други заинтересовани търговски партньори към създаването на многостранен инвестиционен арбитражен и апелативен механизъм за разрешаването на международни инвестиционни спорове. При създаването на такъв многостранен механизъм комитетът обсъжда приемането на решение, с което да се предвиди, че инвестиционните спорове по настоящия раздел трябва да се разрешават чрез този многостранен механизъм, и да се формулират необходимите преходни разпоредби.

ЧЛЕН 3.13

Приложимо право и правила за тълкуване

1. Арбитражният съд решава дали третирането, което е предмет на иска, нарушава задължение по втора глава (Защита на инвестициите).

2. При спазване на разпоредбите на параграф 3 арбитражният съд прилага настоящото споразумение по правилата за тълкуване в съответствие с Виенската конвенция за правото на договорите и други правила и принципи на приложимото за страните международно право²⁹.

3. При възникване на сериозни проблеми във връзка с тълкуването, които могат да засегнат свързани с настоящото споразумение въпроси, комитетът може да приеме тълкувания на разпоредбите на настоящото споразумение в съответствие с параграф 4, буква е) от член 4.1 (Комитет). Прието от комитета тълкуване е задължително за арбитражния и апелативния арбитражен съд, като всяко арбитражно решение трябва да съответства на това решение. Комитетът може да реши, че дадено тълкуване е задължително от определена дата.

ЧЛЕН 3.14

Искове явно без правна стойност

1. Ответникът може да подаде възражение, че искът е явно без правна стойност не по-късно от 30 дни след сформирането на състав на арбитражния съд в съответствие с член 3.9 (Арбитражен съд от първа инстанция) и при всички положения преди първото заседание на състава на арбитражния съд.

²⁹ С цел постигането на по-голяма сигурност вътрешното право на страните не се счита за част от приложимото право. Когато арбитражният съд трябва фактически да се произнесе по значението на дадена разпоредба от вътрешното право на някоя от страните, той се придържа към преобладаващото тълкуване на тази разпоредба от съдилищата или органите на съответната страна, а евентуалният смисъл, придаван на националното право от арбитражния съд, не е задължителен за съдилищата или органите на която и да е от страните. Арбитражният съд няма компетентност да определя законосъобразността на мярка, за която се твърди, че представлява нарушение на настоящото споразумение по смисъла на националното право на страната по спора.

2. Ответникът посочва възможно най-точно основанията за възражението.
3. След като даде на страните по спора възможност да представят становищата си по възражението, на първото заседание на състава на арбитражния съд или веднага след това арбитражният съд произнася решение или временно арбитражно решение по възражението.
4. Тази процедура и решенията на арбитражния съд не трябва да засягат правото на ответника да повдигне възражение в съответствие с член 3.15 (Искове без правно основание) или в хода на производството по отношение на правното основание на иска и без да се засяга правомощието на арбитражния съд да разглежда други възражения като преюдициален въпрос.

ЧЛЕН 3.15

Искове без правно основание

1. Без да се засяга правомощието на арбитражния съд да разглежда други възражения като преюдициален въпрос или правото на ответника да повдига всякакви такива възражения по всяко подходящо време, арбитражният съд разглежда и решава като преюдициален въпрос всяко повдигнато от ответника възражение, по отношение на което от правна гледна точка подаден по член 3.6 (Внасяне на искове пред арбитражния съд) иск или която и да е негова част не представлява иск, за който може да се произнесе благоприятно за ищеца арбитражно решение по настоящия раздел, дори да се приеме, че представените твърдения са верни. Арбитражният съд може да разгледа и всякакви други факти, по които не са повдигнати възражения.

2. Всяко възражение по параграф 1 се подава пред арбитражния съд във възможно най-кратък срок след сформирването на неговия състав и в никакъв случай по-късно от определената от съда дата, до която ответникът може да представи своя отговор на иска за арбитраж или своята писмена защита, или в случай на изменение на иска — определената от съда дата, до която ответникът може да представи своя отговор относно изменението. Не се допуска подаване на възражение по параграф 1 при висящо производство по член 3.14 (Искове явно без правна стойност), освен ако арбитражният съд даде разрешение за подаване на възражение по настоящия член, след като надлежно е взел предвид обстоятелствата по делото.

3. При получаване на възражение по параграф 1 и освен ако счете възражението за явно неоснователно, арбитражният съд спира всяко производство по същество, определя график за разглеждане на възражението, който е съобразен с установените вече графици за разглеждане на всеки друг преюдициален въпрос, и произнася решение или временно арбитражно решение по възражението, като посочва съответните основания за решението си или временното арбитражно решение.

ЧЛЕН 3.16

Прозрачност на производството

По отношение на спорове по настоящия раздел се прилага приложение 8 (Правила за публичния достъп до документи, изслушванията и възможността трети лица да правят изявления).

ЧЛЕН 3.17

Неучастващата в спора страна

1. Арбитражният съд приема устно или писмено представени изявления на неучастващата в спора страна по свързани с тълкуването на споразумението въпроси или след консултация със страните по спора може да прикани неучастващата в спора страна да представи такива изявления.
2. Арбитражният съд не може да прави каквито и да е заключения въз основа на това, че не е получил изявление или отговор на отправена по параграф 1 покана.
3. Арбитражният съд гарантира, че никое изявление не смущава или обременява прекомерно арбитражното производство, нито засяга неправомерно която и да е от страните по спора.
4. Арбитражният съд гарантира и това, че на страните по спора се дава разумна възможност да представят своите становища по всяко изявление на неучастващата в спора страна.

ЧЛЕН 3.18

Арбитражно решение

1. Когато арбитражният съд прецени, че третирането, което е предмет на спора, нарушава задължение по втора глава (Защита на инвестициите), той може да присъди, отделно или в комбинация, само³⁰:
 - а) парични обезщетения и всяка приложима лихва; и
 - б) реституция на имущество, при условие че ответникът може да плати паричните обезщетения и всяка приложима лихва, определени от арбитражния съд в съответствие с втора глава (Защита на инвестициите) вместо реституция.
2. Паричните обезщетения не могат да бъдат по-големи от сумата на понесената загуба от ищеца или от неговото местно установено дружество, според случая, в резултат на нарушението на съответните разпоредби на втора глава (Защита на инвестициите), намалени с всички предходни обезщетения или компенсации, които вече са предоставени от съответната страна. Арбитражният съд не може да присъжда наказателни обезщетения.
3. Когато даден иск се подава от името на местно установено дружество, арбитражното решение се отнася за местно установеното дружество.

³⁰ С цел постигане на по-голяма сигурност арбитражно решение се произнася въз основа на искане от страна на ищеца и след разглеждане на евентуални коментари на страните по спора.

4. Като общо правило арбитражният съд произнася временно решение в срок от 18 месеца от датата на внасяне на иска. Когато арбитражният съд сметне, че не може да произнесе временното си решение в срок от 18 месеца, той информира писмено страните по спора за основанията за забавянето, като същевременно дава прогноза за срока, в който ще произнесе това решение. Дадено временно решение става окончателно 90 дни след произнасянето му и ако никоя от страните по спора не е обжалвала решението на арбитражния съд.

ЧЛЕН 3.19

Процедура по обжалване

1. Всяка от страните по спора може да обжалва пред апелативния арбитражен съд временно арбитражно решение в срок от 90 дни от произнасянето му. Основанията за обжалването са:

- а) че арбитражният съд е допуснал грешка при тълкуването или прилагането на съответното право;
- б) че арбитражният съд е допуснал явна грешка при оценяването на фактите, включително оценяването на съответното вътрешно право; или
- в) предвидените в член 52 от Конвенцията ICSID, доколкото не попадат в обхвата на букви а) и б).

2. Ако апелативният арбитражен съд отхвърли обжалването, временното арбитражно решение става окончателно. Апелативният арбитражен съд може също така да отхвърли обжалването по ускорена процедура, когато е видно, че то е явно неоснователно, в който случай временното решение става окончателно.

3. Ако апелативният арбитражен потвърди, той изцяло или частично изменя или отменя правните констатации и заключения във временното арбитражно решение. Апелативният арбитражен съд връща въпроса за разглеждане от арбитражния съд, като подробно посочва как е изменил или отменил съответните негови констатации и заключения. Констатациите и заключенията на апелативния арбитражен съд са задължителни за арбитражния съд, който при необходимост след като изслуша страните по спора, съответно преразглежда временното си решение. Арбитражният съд се стреми да произнесе преразгледаното си решение в срок от 90 дни от връщането на въпроса за разглеждане от него.
4. Като общо правило срокът на производството по обжалване не може да надвишава 180 дни, считано от датата, на която страна по спора официално заяви решението си да обжалва, до датата, на която апелативния арбитражен съд произнесе своето решение. Когато апелативният арбитражен съд сметне, че не може да произнесе решението си в срок от 180 дни, той информира писмено страните по спора за основанията за забавянето, като същевременно дава прогноза за срока, в който ще произнесе това решение. В никакъв случай производството не следва да продължава повече от 270 дни.
5. Страната по спора, която подава жалба, представя обезпечение за покриване на разходите по жалбата. Страната по спора представя и всяко друго обезпечение, разпоредено от апелативния арбитражен съд.
6. По отношение на процедурата по обжалване се прилагат *mutatis mutandis* разпоредбите на член 3.8 (Финансиране от трета страна), приложение 8 (Правила за публичния достъп до документи, изслушванията и възможността трети лица да правят изявления), член 3.17 (Неучастващата в спора страна) и член 3.21 (Разходи).

ЧЛЕН 3.20

Обезщетение или друга компенсация

Ответникът не може да предявява претенции, нито арбитражният съд да ги приема като защита, ответен иск, право за прихващане или по каквато и да е друга причина, по отношение на това, че ищецът е получил или ще получи обезщетение или друга компенсация по застраховка или договор за гаранция за всички или част от предявените обезщетения в рамките на започнат по настоящия раздел спор.

ЧЛЕН 3.21

Разходи

1. Арбитражният съд разпорежда разходите по производството да бъдат понесени от загубилата страна по спора. При изключителни обстоятелства арбитражният съд може да разпреди разходите между страните по спора, ако реши, че разпределянето е уместно при обстоятелствата по делото.
2. Други разумно определени разходи, включително разходи за правно представителство и правна помощ, се понасят от загубилата страна, освен ако арбитражният съд реши, че такова разпределение на разходите не е уместно при обстоятелствата по делото.
3. Когато само някои части на исковете са успешни, присъдените разходи се коригират пропорционално на броя или дела на успешните части на исковете.

4. Когато даден иск или части на иск са отхвърлени при прилагане на член 3.14 (Искове явно без правна стойност) или член 3.15 (Искове без правно основание), арбитражният съд се разпорежда всички свързани с иска или негови части разходи, включително разходите по производството и другите разумно определени разходи, в това число разходите за правно представителство и правна помощ, да бъдат понесени от загубилата страна по спора.

5. Комитетът обсъжда въпроса дали да приеме допълнителни правила за хонорарите за целите на определянето на максималния размер на разходите за правно представителство и правна помощ, които могат да бъдат понесени от конкретни категории загубили страни по спора. По отношение на тези допълнителни правила трябва да бъдат взети предвид финансовите ресурси на дадения ищец, когато той е физическо лице или малко или средно предприятие. Комитетът се стреми да приеме такива допълнителни правила не по-късно от една година след влизането в сила на настоящото споразумение.

ЧЛЕН 3.22

Изпълнение на арбитражни решения

1. Арбитражно решение, произнесено съгласно настоящия раздел, не може да бъде изпълнено, преди да стане окончателно съгласно параграф 4 от член 3.18 (Арбитражно решение) или параграф 2 или 3 от член 3.19 (Процедура по обжалване). Окончателните арбитражни решения, произнесени от арбитражния съд съгласно настоящия раздел, са задължителни за страните по спора и не подлежат на отмяна, обжалване, преразглеждане, анулиране или каквото и да е друго корективно действие³¹.

³¹ С цел постигане на по-голяма сигурност това не е пречка за никоя от страните по спора да поиска от арбитражния съд да преразгледа, поправи или изтълкува дадено арбитражно решение, например съгласно членове 50 и 51 от Конвенцията ICSID или членове 37 и 38 от арбитражните правила на UNCITRAL, или равностойни разпоредби от други правила, приложими по отношение на въпросното производство.

2. Страните признават произнесените съгласно настоящото споразумение арбитражни решения за задължителни и прилагат съответните парични задължения на своята територия по същия начин като при окончателно решение на съд в съответната страна.

3. Изпълнението на решението се урежда от законодателството относно изпълнението на съдебни или арбитражни решения, което е в сила в момента, когато е поискано изпълнението.

4. С цел постигане на по-голяма сигурност член 4.11 (Липса на непосредствено действие) от четвърта глава (Институционални, общи и заключителни разпоредби) не е пречка за признаването, изпълнението или прилагането на произнесени съгласно настоящия раздел арбитражни решения.

5. За целите на член I от Нюйоркската конвенция произнесените съгласно настоящия раздел окончателни арбитражни решения представляват арбитражни решения във връзка с иски, които се считат за възникнали при търговско взаимоотношение или търговска сделка.

6. С цел постигане на по-голяма сигурност и при спазване на разпоредбите на параграф 1, когато за уреждане на спор е внесен иск по реда на параграф 1, буква а) от член 3.6 (Внасяне на иски пред арбитражния съд), произнесено съгласно настоящия раздел окончателно арбитражно решение се счита за арбитражно решение по раздел 6 от глава IV Конвенцията ICSID.

ЧЛЕН 3.23

Роля на страните по споразумението

1. Никоя от страните не може да предостави дипломатическа закрила или да предяви международен иск по отношение на спор, който нейн инвеститор и другата страна са се съгласили да отнесат или са отнесли за уреждане на спор по настоящия раздел, освен ако другата страна не е спазила и изпълнила произнесеното по спора арбитражно решение. За целите на настоящия параграф „дипломатическата закрила“ не включва неформалните дипломатически контакти, чиято единствена цел е да способстват за уреждането на спора.
2. С цел постигане на по-голяма сигурност параграф 1 не изключва възможността никоя от страните да прибегне до процедури за уреждане на спорове по раздел Б (Разрешаване на спорове между страни) в съответствие с трета глава (Уреждане на спорове), по отношение на мярка с общо приложение, дори да се твърди, че мярката нарушава споразумението, що се отнася до специфична инвестиция, по отношение на която е внесен иск в съответствие с член 3.6 (Внасяне на искове пред арбитражния съд), и не засяга член 3.17 (Неучастващата в спора страна).

ЧЛЕН 3.24

Съединяване

1. Когато два или повече иска, които са внесени независимо един от друг по член 3.6 (Внасяне на искове пред арбитражния съд), засягат общ правен въпрос или факт и възникват от едни или същи събития или обстоятелства, всяка от страните по спора може да поиска да бъде сформиран отделен състав на арбитражния съд („разглеждащ съединяването състав“) и този състав да издаде определение за съединяване в съответствие със:
 - а) съгласието на всички страни по спора, за които се иска да бъдат обхванати от определението, в който случай страните по спора внасят съвместно искане в съответствие с параграф 3; или
 - б) параграфи 2 — 12, при условие че се иска определението да обхване само един ответник.
2. Страна по спора, която иска да бъде издадено определение за съединяване, първо трябва да изпрати уведомление на другите страни по спора, които се иска да бъдат обхванати от определението. В това уведомление се посочват:
 - а) имената и адресите на всички страни по спора, за които се иска да бъдат обхванати от определението;
 - б) исковете или техните части, които се иска да бъдат обхванати от определението; и
 - в) основанията за исканото определение.

Страните по спора полагат усилия да постигнат съгласие по исканото определение за съединяване и по приложимите правила за уреждане на спора.

3. Когато в срок от 30 дни от уведомлението посочените в параграф 2 страни по спора не са постигнали съгласие по съединяването, всяка от страните по спора може да подаде искане за съединяване в съответствие с параграфи 3 — 7. Искането се подава писмено до председателя на арбитражния съд и до всички страни по спора, които се иска да бъдат обхванати от определението. В това искане се посочват:

- а) имената и адресите на всички страни по спора, за които се иска да бъдат обхванати от определението;
- б) исковете или техните части, които се иска да бъдат обхванати от определението; и
- в) основанията за исканото определение.

Когато страните по спора са постигнали съгласие по съединяването на исковете, те подават съвместно искане до председателя на арбитражния съд в съответствие с настоящия параграф.

4. Освен ако в срок от 30 дни от получаването на искане по параграф 3 председателят на арбитражния съд прецени, че искането е явно неоснователно, се сформира разглеждащ съединяването състав на арбитражния съд в съответствие с параграфи 8 от член 3.9 (Арбитражен съд от първа инстанция).

5. Разглеждащият съединяването състав на арбитражния съд провежда производството по следния начин:

- а) освен ако всички страни по спора се споразумеят за друго, когато всички искове, за които се иска определение за съединяване, са внесени по едни и същи правила за уреждане на спорове, разглеждащият съединяването състав прилага същите правила за уреждане на спорове;
- б) когато исковете, за които се иска определение за съединяване, не са внесени по едни и същи правила за уреждане на спорове:
 - i) страните по спора могат да постигнат съгласие относно правилата за уреждане на спорове по член 3.6 (Внасяне на искове пред арбитражния съд), който да се прилага по отношение на производството за съединяване, или
 - ii) ако в срок от 30 дни от искането по параграф 3 страните по спора не успеят да постигнат съгласие относно правилата за уреждане на спорове, по отношение на производството за съединяване се прилагат арбитражните правила на UNCITRAL.

6. Когато разглеждащият съединяването състав е установил, че два или повече иска, които са внесени по член 3.6 (Внасяне на искове пред арбитражния съд), засягат общ правен въпрос или факт и възникват от едни или същи събития или обстоятелства, в интерес на справедливото и ефективно уреждане на исковете, включително последователността на арбитражните решения, и след като изслуша страните по спора, разглеждащият съединяването състав може посредством определение:

- а) да придобие компетентност по отношение на всички или част от исковете, както и да направи изслушване по тях и да вземе общо за тях решение; или

б) да придобие компетентност по отношение на един или повече искове, както и да направи изслушване и да вземе решение по тях, когато смята, че такова решение би подпомогнало уреждането на останалите искове.

7. Когато е сформиран разглеждащ съединяването състав, ищец, който е внесъл иск по член 3.6 (Внасяне на искове пред арбитражния съд) и не е посочен в искане по параграф 3, може да отправи към разглеждащия съединяването състав писмено искане да бъде включен в някое от определенията по параграф 6. Това искане трябва да отговаря на посочените в параграф 3 изисквания.

8. По заявление на някоя от страните по спора разглеждащият съединяването състав, преди да вземе своето решение по параграф 6, може да разпреди спиране на производството на състав, формиран съгласно член 3.9 (Арбитражен съд от първа инстанция), освен ако този състав вече е отложил своето производство.

9. Състав на арбитражния съд, формиран съгласно член 3.9 (Арбитражен съд от първа инстанция), загубва компетентност за вземане на решение по иск или части на иск, по отношение на които компетентност е придобил разглеждащ съединяването състав, а производството на състава, формиран съгласно член 3.9 (Арбитражен съд от първа инстанция), съответно се спира или отлага.

10. Арбитражното решение на разглеждащия съединяването състав във връзка с искове или части на искове, по отношение на които е придобил компетентност, е задължително по отношение на тези искове за съставите, формиран съгласно член 3.9 (Арбитражен съд от първа инстанция), считано от датата, на която арбитражното решение става окончателно съгласно параграф 4 от член 3.18 (Арбитражно решение) или параграф 2 или 3 от член 3.19 (Процедура по обжалване).

11. Даден ищец може да оттегли от производство за уреждане на спорове по настоящия член свой иск или негови части, които са предмет на съединяване, при условие че този иск или неговите части не могат след това да бъдат повторно внесени съгласно член 3.6 (Внасяне на искове пред арбитражния съд).

12. По искане на една от страните по спора разглеждащият съединяването състав може да приеме необходимите според него мерки за запазване на поверителността на защитената информация на тази страна по спора по отношение на други страни по спора. Тези мерки могат да включват допускане на възможността за представяне на другите страни по спора на редактирани версии на съдържащи защитена информация документи или договорености за провеждане на части от изслушванията в частен формат.

РАЗДЕЛ Б

РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ МЕЖДУ СТРАНИ

ЧЛЕН 3.25

Обхват

Настоящият раздел се прилага за всеки спор между страните относно тълкуването и прилагането на разпоредбите на настоящото споразумение, освен ако изрично е предвидено друго.

ЧЛЕН 3.26

Консултации

1. Страните полагат усилия да разрешат всеки спор относно тълкуването и прилагането на разпоредбите, посочени в член 3.25 (Обхват), като започват добросъвестни консултации с цел постигане на взаимноприемливо решение.
2. Всяка от страните може да поиска провеждане на консултации, като изпраща до другата страна писмено искане с копие до комитета, който посочва причините за искането, включително описание на мерките, предмет на спора, приложимите разпоредби, посочени в член 3.25 (Обхват), както и причините за разглеждането на мерките, несъвместими с тези разпоредби.
3. Консултациите се провеждат в рамките на 30 дни от датата на получаване на искането, като, освен ако страните не са се договорили за друго, това се извършва на територията на страната ответник. Консултациите се считат за приключени след изтичане на 60 дни от датата на получаване на искането, освен ако страните не се договорят да ги продължат. Консултациите са поверителни и не накърняват правата на която и да било страна при каквито и да било по-нататъшни действия.
4. Консултациите по спешни въпроси се провеждат в рамките на 15 дни от датата на получаване на искането и се считат за приключени след изтичане на 30 дни от датата на получаване на искането, освен ако страните не са се договорили друго.

5. Ако страната, до която е отправено искането, не отговори на искането за консултации в рамките на десет дни от датата на получаването му или ако консултации не бъдат проведени в сроковете, предвидени съответно в параграф 3 или параграф 4, или ако консултациите са приключили, без да се стигне до решение по взаимно съгласие, страната ищец може да поиска сформирането на арбитражен комитет в съответствие с член 3.28 (Започване на арбитражната процедура).

ЧЛЕН 3.27

Медиация

Всяка от страните може да отправи искане до другата страна за започване на процедура по медиация съгласно приложение 10 (Процедура за медиация за спорове между страни) във връзка с всяка мярка, която засяга неблагоприятно инвестициите между страните.

ЧЛЕН 3.28

Започване на арбитражната процедура

1. Когато страните не успеят да решат спора посредством консултации, както е предвидено в член 3.26 (Консултации), страната ищец може да поиска сформирането на арбитражен комитет в съответствие с настоящия член.

2. Искането за сформирание на арбитражен комитет се отправя в писмен вид до страната ответник и до комитета. Страната ищец посочва в своето искане конкретната спорна мярка и обяснява защо такава мярка представлява нарушение на разпоредбите, посочени в член 3.25 (Обхват), по начин, който е достатъчен да покаже ясно правното основание за иска.

ЧЛЕН 3.29

Сформирание на арбитражния комитет

1. Арбитражният комитет се състои от трима арбитри.
2. В срок от пет дни от датата на получаване от страната ответник на искането, посочено в параграф 1 на член 3.28 (Започване на арбитражната процедура), страните провеждат консултации, за да постигнат споразумение относно състава на арбитражния комитет.
3. В случай че страните не могат да постигнат съгласие относно избора на председател на арбитражния комитет, в рамките на десет дни от започването на посочените в параграф 2 консултации, председателят на комитета или негов представител в рамките на 20 дни от започването на консултациите, посочени в параграф 2, избира един арбитър, който ще изпълнява функциите на председател, чрез жребий от списъка, посочен в параграф 1 на член 3.44 (Списъци на арбитрите).

4. В случай че страните не могат да постигнат съгласие по отношение на арбитрите в рамките на десет дни от започването на консултациите, посочени в параграф 2:

- а) всяка страна може да избере един арбитър, който няма да действа като председател, от лицата в списъка, изготвен съгласно параграф 2 от член 3.44 (Списъци на арбитрите), в рамките на 15 дни от започването на консултациите, посочени в параграф 2; и
- б) ако някоя от страните не успее да избере арбитър по параграф 4, буква а), председателят на комитета или негов представител избира останалите арбитри чрез жребий измежду лицата, предложени от страната в съответствие с параграф 2 на член 3.44 (Списъци на арбитрите), в срок от 20 дни от започването на консултациите, посочени в параграф 2.

5. В случай че списъкът, предвиден в параграф 2 на член 3.44 (Списъци на арбитрите), не е готов в срока, изискван за целите на параграф 4:

- а) ако и двете страни са предложили лица в съответствие с параграф 2 на член 3.44 (Списъци на арбитрите), всяка страна може да избере един арбитър, който няма да действа като председател, измежду предложените лица в срок от 15 дни от започването на консултациите, посочени в параграф 2. Ако една от страните не успее да избере арбитър, председателят на комитета или негов представител избира арбитър чрез жребий измежду лицата, предложени от страната, която не е успяла да избере свой арбитър; или

- б) ако само една страна е предложила лица в съответствие с параграф 2 на член 3.44 (Списъци на арбитрите), всяка страна може да избере един арбитър, който няма да действа като председател, измежду предложените лица в срок от 15 дни от започването на консултациите, посочени в параграф 2. Ако една от страните не успее да избере арбитър, председателят на комитета или негов представител избира арбитър чрез жребий измежду предложените лица.
6. В случай че списъкът, предвиден в параграф 1 на член 3.44 (Списъци на арбитрите), не е готов в срока, изискван за целите на параграф 3, председателят се избира с жребий измежду бивши членове на Апелативния орган на СТО, като никой от тях не може да бъде физическо лице от една от страните.
7. Датата на сформиране на арбитражния комитет е датата, на която е избран последният от тримата арбитри.
8. Смяната на арбитри се извършва единствено поради причините, изложени в правила 18 — 24 от приложение 9 (Процедурен правилник за арбитраж) и съгласно процедурите от същия правилник.

ЧЛЕН 3.30

Предварително заключение относно спешността

По искане на страна арбитражният комитет дава предварително заключение в срок от десет дни от своето формиране за това дали смята случая за спешен.

ЧЛЕН 3.31

Междинен доклад на комитета

1. Арбитражният комитет представя на страните междинен доклад, съдържащ неговите фактически констатации, приложимостта на съответните разпоредби на настоящото споразумение и основните причини за направените в него констатации и препоръки, не по-късно от 90 дни от датата на сформирание на арбитражния комитет. Когато арбитражният комитет счете, че този срок не може да бъде спазен, председателят на арбитражния комитет уведомява писмено страните и комитета, като посочи причините за закъснението и датата, на която арбитражният комитет предвижда да представи своя междинен доклад. При никакви обстоятелства арбитражният комитет не следва да представи междинния доклад по-късно от 120 дни след датата на сформирането си.
2. Всяка от страните може да отправи писмено искане арбитражният комитет да направи преглед на конкретни аспекти на междинния доклад в срок от 30 дни от неговото съобщаване.
3. При неотложни случаи арбитражният комитет полага максимални усилия, за да представи своя междинен доклад, в рамките на наполовина по-кратък срок от този по параграф 1, като всяка от страните може да подаде писмено искане до арбитражния комитет за преразглеждане на конкретни аспекти от междинния доклад в срок от 15 дни от уведомяването за него.
4. След като разгледа всички писмени коментари на страните, свързани с междинния доклад, арбитражният комитет може да измени своя доклад и да проведе допълнителни проучвания, ако счита това за целесъобразно. Констатациите от окончателното решение на арбитражния комитет включват достатъчна обосновка на доводите, изтъкнати по време на междинния етап, и дават ясен отговор на писмените коментари на двете страни.

ЧЛЕН 3.32

Решение на арбитражния комитет

1. Арбитражният комитет обявява своето решение на страните и на комитета в срок от 150 дни от датата на сформирване на арбитражния комитет. Когато се счита, че този срок не може да бъде спазен, председателят на арбитражния комитет уведомява писмено страните и комитета, като посочва причините за закъснението и датата, на която комитетът предвижда да постанови своето решение. При никакви обстоятелства арбитражният комитет не следва да постанови решението по-късно от 180 дни след датата на сформирането си.
2. При неотложни случаи арбитражният комитет полага максимални усилия, за да постанови своето решение в срок от 75 дни от датата на сформирането си. При никакви обстоятелства арбитражният комитет не следва да постанови решението по-късно от 90 дни след датата на сформирането си.

ЧЛЕН 3.33

Изпълнение на решението на арбитражния комитет

Всяка от страните взема необходимите мерки за добросъвестно изпълнение на решението на арбитражния комитет и страните се стремят към постигане на съгласие за срока, в който да се изпълни решението.

ЧЛЕН 3.34

Разумен срок за изпълнение

1. Не по-късно от 30 дни след получаването на уведомлението за решението на арбитражния комитет на страните, страната ответник уведомява страната ищец и комитета за срока, който ще ѝ е необходим за изпълнение на решението на арбитражния комитет (наричан по-нататък „разумен срок“), ако не е възможно незабавно изпълнение.
2. В случай на несъгласие между страните относно това, кое представлява разумен срок за изпълнение на решението на арбитражния комитет в рамките на 20 дни от получаването на уведомлението, направено съгласно параграф 1 от страната ответник, страната ищец подава писмено искане до първоначалния арбитражен комитет да определи разумен срок. За искането се уведомяват едновременно другата страна и комитетът. Първоначалният арбитражен комитет обявява своето решение на страните и го съобщава на комитета в срок от 20 дни от датата на подаване на искането.
3. В случай че който и да било член на първоначалния арбитражен комитет вече не е на разположение, се прилагат процедурите, посочени в член 3.29 (Сформиране на арбитражния комитет). Срокът за постановяване на решението е 35 дни от датата на подаване на искането, посочено в параграф 2.
4. Страната ответник уведомява в писмен вид страната ищец за напредъка, постигнат от нея при изпълнение на решението на арбитражния комитет най-малко един месец преди изтичането на разумния срок за изпълнение.

5. Разумният срок може да бъде удължен по взаимно съгласие на страните.

ЧЛЕН 3.35

Преразглеждане на мерките, приети с цел изпълнение на решението на арбитражния комитет

1. Преди изтичането на разумния срок страната ответник уведомява страната ищец и комитета за мерките, които е приела за изпълнение на решението на арбитражния комитет.
2. В случай на несъгласие между страните относно съществуването на каквито и да било мерки, съобщени съгласно параграф 1 или съвместимостта на такива мерки, с посочените в член 3.25 (Обхват) разпоредби, страната ищец може да отправи писмено искане до арбитражния комитет да се произнесе по въпроса. В това искане се посочва конкретната спорна мярка и разпоредбите, посочени в член 3.25 (Обхват), с които страната смята, че мярката не е в съответствие, по начин, който е достатъчен да покаже ясно правното основание за иска. В искането се обяснява също и причината, поради която тази мярка е несъвместима с разпоредбите, посочени в член 3.25 (Обхват). Първоначалният арбитражен комитет обявява своето решение в срок от 45 дни от датата на подаване на искането.
3. В случай че който и да било член на първоначалния арбитражен комитет вече не е на разположение, се прилагат процедурите, посочени в член 3.29 (Сформиране на арбитражния комитет). Срокът за постановяване на решението е 60 дни от датата на подаване на искането, посочено в параграф 2.

ЧЛЕН 3.36

Временни средства за защита в случай на неизпълнение

1. Ако страната ответник не съобщи мярката, която е приела с цел изпълнение на решението на арбитражния комитет, преди изтичането на разумния срок или ако арбитражният комитет постанови, че такива мерки не са приети или че мярката, съобщена съгласно параграф 1 на член 3.35 (Преразглеждане на мерките, приети с цел изпълнение на решението на арбитражния комитет), е несъвместима със задълженията на страната по смисъла на разпоредбите, посочени в член 3.25 (Обхват), страната ответник започва преговори с цел постигане на взаимноприемливо споразумение за компенсация.
2. Ако в срок от 30 дни от края на разумния срок или от датата на приемането на решението на арбитражния комитет по член 3.35 (Преразглеждане на мерките, приети с цел изпълнение на решението на арбитражния комитет), което гласи, че не е приета каквато и да било мярка с цел изпълнение на решението на арбитражния комитет или че мярката, приета с цел изпълнение на това решение, е несъвместима с разпоредбите, посочени в член 3.25 (Обхват), не бъде постигнато споразумение за компенсация, страната ищец има право, след като уведоми другата страна и комитета, да приеме подходящи мерки в степен, равностойна на дължащите се на нарушението пропуснати ползи или причинени вреди. Тези мерки се посочват в уведомлението. Страната ищец може да приеме такива мерки във всеки момент след изтичането на десет дни от датата на получаване на уведомлението от страната ответник, освен ако последната е поискала арбитраж съгласно параграф 3.

3. Ако страната ответник счита, че приетите от страната ищец мерки не са равностойни на дължащите се на нарушението пропуснати ползи или причинени вреди, тя може да отправи писмено искане до първоначалния арбитражен комитет да се произнесе по въпроса. Страната ищец и комитетът се уведомяват за това искане преди изтичането на срока от десет дни, посочен в параграф 2. Първоначалният арбитражен комитет, след като се допита до мнението на експерти, ако счете това за необходимо, уведомява в рамките на 30 дневен срок от датата на отправянето на искането страните и комитета относно решението си за степента на преустановяване на изпълнението на задължения. Не могат да бъдат приемани мерки, докато първоначалният арбитражен комитет не е съобщил решението си, и всяка мярка трябва да е в съответствие с решението на арбитражния комитет.

4. В случай че който и да било член на първоначалния арбитражен комитет вече не е на разположение, се прилагат процедурите, посочени в член 3.29 (Сформиране на арбитражния комитет). Срокът за приемане на решението е 45 дни от датата на подаване на искането, посочено в параграф 3.

5. Предвидените в настоящия член мерки трябва да са временни и не се прилагат, след като:

- а) страните са постигнали взаимноприемливо решение в съответствие с член 3.39 (Взаимноприемливо решение); или
- б) страните са постигнали съгласие по въпроса дали мярката, съобщена съгласно параграф 1 на член 3.37 (Преразглеждане на мерките, приети с цел изпълнение, след приемането на временни средства за защита в случай на неизпълнение), води до съобразяване на страната ответник с разпоредбите, посочени в член 3.25 (Обхват); или

- в) мярката, за която е установено, че е несъвместима с разпоредбите, посочени в член 3.25 (Обхват), е била оттеглена или изменена, така че да бъде в съответствие с тези разпоредби, както е предвидено съгласно параграф 2 на член 3.37 (Преразглеждане на мерките, приети с цел изпълнение, след приемането на временни средства за защита в случай на неизпълнение).

ЧЛЕН 3.37

Преразглеждане на мерките, приети с цел изпълнение,
след приемането на временни средства за защита в случай на неизпълнение

1. Страната ответник уведомява страната ищец и комитета за всички мерки, които е приела с цел изпълнение на решението на арбитражния комитет, както и за искането си за отмяна на прилаганите от страната ищец мерки.
2. Ако страните не постигнат споразумение относно това дали с мярката, за която е направено уведомление, страната ответник изпълнява разпоредбите, посочени в член 3.25 (Обхват), в срок от 30 дни от датата на получаване на уведомлението, страната ищец се обръща с писмено искане до първоначалния арбитражен комитет да се произнесе по въпроса. За искането се уведомяват едновременно другата страна и комитетът. Арбитражният комитет обявява своето решение на страните и на комитета в срок от 45 дни от датата на подаване на искането. Ако арбитражният комитет постанови, че дадена мярка, приета с цел изпълнение, е в съответствие с разпоредбите, посочени в член 3.25 (Обхват), мерките, посочени в член 3.36 (Временни средства за защита в случай на неизпълнение), се отменят.

ЧЛЕН 3.38

Спиране и прекратяване на процедурите за арбитраж

1. При писмено искане от двете страни арбитражният комитет спира работата си по всяко време за период, за който е налице съгласието и на двете страни и който не надвишава дванадесет месеца. Арбитражният комитет подновява работата си при изтичането на този така договорен период въз основа на писмено искане от страната ищец или преди изтичането на този така договорен период въз основа на писмено искане от двете страни. Ако страната ищец не поиска подновяването на работата на арбитражния комитет преди изтичането на така договорения период, процедурата по уреждане на спорове, започната съгласно настоящия раздел, се счита за прекратена. При спазване на член 3.45 (Връзка със задълженията, поети в рамките на СТО), преустановяването и прекратяването на работата на арбитражния комитет не накърняват правата на никоя от страните в други производства.
2. Страните могат по всяко време да се споразумеят в писмена форма да прекратят процедурата по уреждане на спорове, започната в съответствие с настоящия раздел.

ЧЛЕН 3.39

Взаимноприемливо решение

Страните могат да стигнат до взаимноприемливо решение на спор по настоящия раздел по всяко време. Те уведомяват комитета и арбитражния комитет за всяко такова решение. Ако за решението се изисква одобрение съгласно приложимите вътрешни процедури на някоя от страните, това изискване се посочва в уведомлението, а процедурата по уреждане на спорове, открита съгласно настоящия раздел, се спира. Процедурата се прекратява, ако не се изисква такова одобрение или при уведомяване за завършването на такива вътрешни процедури.

ЧЛЕН 3.40

Процедурен правилник

1. Процедурите по уреждане на спорове по настоящия раздел се уреждат съгласно приложение 9 (Процедурен правилник за арбитраж).
2. Всяко заседание на арбитражния комитет е публично в съответствие с приложение 9 (Процедурен правилник за арбитраж).

ЧЛЕН 3.41

Представяне на информация

1. По искане на някоя от страните или по собствена инициатива арбитражният комитет може да получи информация от всеки един източник, ако сметне това за необходимо за своята работа, включително от страните по спора. Арбитражният комитет има също така правото да потърси съответното становище на експерти, когато смята това за целесъобразно. Арбитражният комитет се допитва до страните преди избора на такива експерти. Всяка информация, получена по този начин, трябва да бъде разкрита на страните и те могат да представят своите коментари по въпроса.
2. Заинтересовани физически и юридически лица от страните имат право да представят становища *amicus curiae* на арбитражния комитет в съответствие с приложение 9 (Процедурен правилник за арбитраж).

ЧЛЕН 3.42

Правила за тълкуване

Арбитражният комитет тълкува разпоредбите, посочени в член 3.25 (Обхват), в съответствие с обичайните правила за тълкуване на международното публично право, включително правилата, кодифицирани във Виенската конвенция за правото на договорите. Когато задължение по силата на настоящото споразумение е идентично със задължение по силата на Споразумението за СТО, арбитражният комитет взема предвид всяко относимо тълкуване, установено в решенията на Органа за уреждане на спорове на СТО (наричан по-долу „ОУС“). Решенията на арбитражния комитет не могат да разширяват или ограничават правата и задълженията, предвидени в посочените в член 3.25 (Обхват) разпоредби.

ЧЛЕН 3.43

Решения на арбитражния комитет

1. Арбитражният комитет полага всички усилия за вземане на решения с консенсус. Ако не може да се стигне обаче до вземане на решение с консенсус, спорният въпрос се решава с мнозинство на гласовете.
2. Всяко решение, произнесено от арбитражния комитет, има задължителна сила за страните и не поражда никакви права или задължения за физическите или юридическите лица. Решението съдържа установените факти, приложимостта на съответните разпоредби, посочени в член 3.25 (Обхват), и обосновката на всяка констатация или заключение, които се правят в него. Комитетът оповестява публично решението на арбитражния комитет в неговата цялост, освен ако реши да не го прави, за да осигури поверителността на всяка информация, посочена от която и да било от страните като поверителна.

ЧЛЕН 3.44

Списъци на арбитрите

1. При влизането в сила на настоящото споразумение страните съставят списък с пет лица, които желаят и са способни да изпълняват функциите на председателя на арбитражния комитет, посочен в член 3.29 (Сформиране на арбитражния комитет).

2. До шест месеца след датата на влизане в сила на настоящото споразумение комитетът съставя списък с поне десет лица, които желаят и могат да изпълняват функцията на арбитри. След влизането в сила на настоящото споразумение всяка от страните предлага поне пет лица, които да изпълняват функцията на арбитри.
3. Комитетът следи за поддържането на списъците с лица, които да изпълняват функциите на председатели или арбитри, съставен съответно съгласно параграфи 1 и 2.
4. Арбитрите трябва да имат специализирани познания или опит в областта на правото и международната търговия или международните инвестиции, или в уреждането на спорове, възникнали във връзка с международни споразумения за търговия. Те трябва да са независими, да изпълняват функциите лично, да не са свързани с правителството на някоя от страните, както и да спазват приложение 11 (Кодекс за поведение на арбитрите и медиаторите).

ЧЛЕН 3.45

Връзка със задълженията, поети в рамките на СТО

1. Използването на разпоредбите на настоящия раздел за уреждане на спорове не засяга действията, предприети в рамките на СТО, включително производствата по уреждане на спорове.

2. Независимо от разпоредбите на параграф 1, когато страна е започнала производство по уреждане на спор по отношение на определена марка съгласно настоящия раздел или съгласно Споразумението за СТО, тя не може да започне производство по уреждане на спор относно същата марка пред другата организация, докато не приключи първото производство. Освен това никоя от страните не може да започне производство по уреждане на спор съгласно настоящия раздел и съгласно Споразумението за СТО, освен ако предмет на спора са коренно различни задължения по двете споразумения или освен ако избраният орган не съумее, по причини от процедурен или юрисдикционен характер, да достигне до констатации по искането за компенсация във връзка с неизпълнението на такова задължение, при условие че невъзможността на органа да се произнесе не е резултат от непредприемането на целесъобразни действия от страна по спора.

3. За целите на параграф 2:

- а) процедурата по уреждане на спорове съгласно Споразумението за СТО се счита за започната с искането на страна за сформирание на комитет съгласно член 6 от Договореността относно правилата и процедурите за уреждане на спорове, съдържаща се в приложение 2 към Споразумението за СТО (наричана по-долу „ДППУС“) и се счита за приключила, когато ОУС одобри доклада на комитета и доклада на Апелативния орган, в зависимост от случая, съгласно член 16 и член 17, параграф 14 от ДППУС; и
- б) процедурата по уреждане на спорове по силата на настоящия раздел се счита за започната с искането на страна за сформирание на комитет съгласно параграф 1 на член 3.28 (Започване на арбитражната процедура) и се счита за приключила, когато арбитражният комитет съобщи решението си на страните и на комитета съгласно параграф 2 на член 3.32 (Решение на арбитражния комитет) или когато страните са постигнали взаимноприемливо решение съгласно член 3.39 (Взаимноприемливо решение).

4. Никоя от разпоредбите на настоящия раздел не възпрепятства дадена страна да налага преустановяването на изпълнението на задължения, разрешено от ОУС. Споразумението за СТО, както и ССТ ЕС — Сингапур не могат да се посочват като основание за възпрепятстване на страна да приеме подходящи мерки по член 3.36 (Временни средства за защита в случай на неизпълнение) от настоящия раздел.

ЧЛЕН 3.46

Срокове

1. Освен когато е предвидено друго, всички срокове, посочени в настоящия раздел, включително сроковете, в които арбитражните комитети обявяват решенията си, се изчисляват в календарни дни от деня след действието или факта, за които се отнасят.
2. Всеки срок, посочен в настоящия раздел, може да бъде изменен по взаимно съгласие на страните.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ, ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 4.1

Комитет

1. Страните създават комитет, който се състои от представители на ЕС като страна по споразумението и на Сингапур („комитет“).
2. Комитетът провежда заседанията си последователно в Съюза или в Сингапур на всеки две години или без необосновано забавяне по искане на всяка от страните. Комитетът се председателства съвместно от члена на Европейската комисия, отговарящ за търговията и от министъра на търговията на Сингапур или от съответните техни представители. Комитетът постига съгласие относно графика на своите заседания и определя своя дневен ред, и може да приеме свой собствен процедурен правилник.
3. Комитетът:
 - а) гарантира, че настоящото споразумение действа правилно;
 - б) осъществява надзор и улеснява изпълнението и прилагането на настоящото споразумение и в допълнение, на неговите общи цели;

- в) разглежда начини за допълнително укрепване на отношенията между страните по отношение на инвестициите;
 - г) разглежда евентуалните трудности при прилагането на раздел А (Разрешаване на спорове между инвеститори и страни) от трета глава (Уреждане на спорове) и обсъжда възможни подобрения в това отношение, по-специално предвид опита и новостите в други международни форуми;
 - д) прави общ преглед на прилагането на трета глава (Уреждане на спорове), раздел А (Разрешаване на спорове между инвеститори и страни), включително като взема предвид всякакви въпроси, възникващи в резултат на усилията за създаване на многостранния механизъм за уреждане на спорове, предвиден в член 3.12 (Многостранен механизъм за уреждане на спорове);
 - е) без да се засяга трета глава (Уреждане на спорове), полага усилия за решаване на проблеми, които могат да възникнат в области, обхванати от настоящото споразумение, или за разрешаване на спорове, които могат да възникнат във връзка с тълкуването или прилагането на настоящото споразумение; и
 - ж) разглежда всички други въпроси, които представляват интерес и са свързани с област, попадаща в обхвата на настоящото споразумение.
4. Със съгласието на страните, както и след като бъдат изпълнени съответните техни правни изисквания и процедури, комитетът може да реши:
- а) да назначи членовете на арбитражния съд и членовете на апелативния арбитражен съд съгласно параграф 2 от член 3.9 (Арбитражен съд от първа инстанция) и параграф 2 от член 3.10 (Апелативен арбитражен съд), да увеличи или намали броя на членовете съгласно член 3.9, параграф 3 и член 3.10, параграф 3, и да отстрани член от арбитражния съд или от апелативния арбитражен съд съгласно параграф 5 от член 3.11 (Етика);

- б) да определи месечния предварителен хонорар с фиксиран размер на членовете на арбитражния съд и на апелативния арбитражен съд съгласно член 3.9, параграф 12 и член 3.10, параграф 11 и размера на дневния хонорар на членовете на даден състав на апелативния арбитражен съд, както и на председателите на арбитражния съд и на апелативния арбитражен съд съгласно член 3.10, параграф 12 и член 3.9, параграф 13;
- в) да преобразува предварителния хонорар с фиксиран размер и другите хонорари и разноски на членовете на арбитражния съд и на апелативния арбитражен съд в редовно възнаграждение съгласно член 3.9, параграф 15 и член 3.10, параграф 13;
- г) да определи всички необходими преходни договорености съгласно член 3.12 (Многостранен механизъм за уреждане на спорове);
- д) да приеме допълнителни правила за хонорарите съгласно параграф 5 от член 3.21 (Разходи);
- е) да приеме тълкувания на разпоредбите на настоящото споразумение, които са задължителни за страните и за всички органи, създадени по силата на настоящото споразумение, включително арбитражния съд и апелативния арбитражен съд, посочени в трета глава (Уреждане на спорове), раздел А (Разрешаване на спорове между инвеститори и страни), и арбитражните комитети, посочени в трета глава (Уреждане на спорове), раздел Б (Разрешаване на спорове между страни); и
- ж) да приеме правила за допълване на приложимите правила за уреждане на спорове или включените в приложенията правила. Тези правила са задължителни за арбитражния съд и за апелативния арбитражен съд, посочени в трета глава (Уреждане на спорове), раздел А (Разрешаване на спорове между инвеститори и страни), както и за арбитражните комитети, посочени в трета глава (Уреждане на спорове), раздел Б (Разрешаване на спорове между страни).

ЧЛЕН 4.2

Вземане на решения

1. Страните могат да вземат решения в рамките на комитета, когато това е предвидено в настоящото споразумение. Взетите решения в рамките на комитета имат задължителна сила за страните, които приемат необходимите мерки за прилагането на посочените решения.
2. Комитетът може да отправя препоръки в случаите, когато това е предвидено в настоящото споразумение.
3. Комитетът изготвя своите решения и препоръки въз основа на постигнато съгласие между страните.

ЧЛЕН 4.3

Изменения

1. Страните могат да се споразумеят да изменят настоящото споразумение. Измененията на настоящото споразумение влизат в сила, след като страните обменят помежду си писмени уведомления, които удостоверяват, че те са изпълнили своите съответни приложими законови изисквания и процедури, предвидени в акта за изменение.

2. Независимо от параграф 1, страните могат в рамките на комитета да приемат решения за изменение на настоящото споразумение в случаите, предвидени в настоящото споразумение.

ЧЛЕН 4.4

Предпазни мерки

1. Някоя от разпоредбите на настоящото споразумение не може да се тълкува по начин, който би възпрепятствал страните да приемат или запазят в сила разумни мерки от съображения за предпазливост, като например:

- а) закрила на инвеститорите, вложителите, титулярите на полици или лицата, в чийто интерес е длъжен да действа доставчикът на финансови услуги;
- б) запазването на безопасността, стабилността, целостта или финансовата отговорност на доставчиците на финансови услуги; или
- в) гарантирането на целостта и стабилността на финансовата система на съответната страна.

2. Тези мерки, приети от едната страна, не може да са по-обременяващи от необходимото за постигане на целта им и не може да представляват средство за произволна или необоснована дискриминация спрямо доставчици на финансови услуги от другата страна в сравнение със собствените подобни доставчици на финансови услуги на първата страна, нито прикрито ограничение на търговията с услуги.

3. Някоя от разпоредбите на настоящото споразумение не може да се тълкува като изискване към някоя от страните да разкриват информация относно дейностите и сметките на отделни потребители или да разкриват каквато и да била поверителна или защитена информация, с която разполагат публичноправните субекти.

ЧЛЕН 4.5

Изключения, свързани със сигурността

Някоя от разпоредбите в настоящото споразумение не може да се тълкува по начин, който да:

- а) изисква от дадена страна да предоставя информация, разкриването на която тя счита за противоречащо на основните ѝ интереси за сигурност;
- б) възпрепятства дадена страна да предприеме действие, което тя счита за необходимо за защитата на основните ѝ интереси за сигурност:
 - i) отнасящо се до производство на оръжие, боеприпаси и военни материали и търговия с такива стоки и материали и до трафик с други стоки и материали, както и стопански дейности, извършвани пряко или косвено за целите на снабдяването на военен обект;
 - ii) отнасящо се до предоставянето на услуги, извършвано пряко или косвено с цел снабдяване с продоволствие на военно учреждение;

- iii) отнасящо се до материали, свързани с ядрения разпад или ядрения синтез или с материалите, от които те се извличат; или
 - iv) предприето по време на война или друго извънредно положение в международните отношения, или за защита на обществена инфраструктура от решаващо значение (това се отнася за комуникационна, енергийна или водна инфраструктура, която осигурява основни стоки или услуги на широката общественост) от умишлени опити за повреждане или нарушаване на нейното функциониране;
- в) възпрепятства някоя от страните да предприеме действие с оглед на поддържането на международния мир и сигурност.

ЧЛЕН 4.6

Данъчно облагане

1. Настоящото споразумение се прилага по отношение на данъчни мерки само доколкото такова прилагане е необходимо, за да бъдат приведени в действие разпоредбите на настоящото споразумение³².

³² Понятието „разпоредбите на настоящото споразумение“ означава разпоредбите, с които се предоставя:

- а) недискриминационно третиране на инвеститорите по начина и в степента, предвидени в член 2.3 (Национално третиране); и
- б) закрила на инвеститорите и техните инвестиции срещу отчуждаване по начина и в степента, предвидени в член 2.6 (Отчуждаване).

2. Настоящото споразумение не засяга правата и задълженията на Съюза или на която и да е от държавите — членки на Съюза, нито правата и задълженията на Сингапур, предвидени в данъчна спогодба между Съюза и Сингапур или между която и да е от държавите — членки на Съюза и Сингапур. В случай на несъответствие между настоящото споразумение и такава спогодба, последната има предимство по отношение на несъответствието. В случай на данъчна спогодба между Съюза и Сингапур или между държавите — членки на Съюза и Сингапур, компетентните органи по тази спогодба са единствените, които носят отговорността за определяне на наличието на несъответствие между настоящото споразумение и тази спогодба.
3. Никоя от разпоредбите на настоящото споразумение не възпрепятства страните при приемането или запазването в сила на данъчни мерки, които правят разграничение между данъкоплатци въз основа на рационални критерии, като например данъкоплатци, които не се намират в еднакво положение, по-специално по отношение на мястото им на пребиваване или по отношение на мястото, в което е инвестиран капиталът им³³.
4. Никоя от разпоредбите на настоящото споразумение не възпрепятства приемането или запазването в сила на каквато и да е мярка, която цели предотвратяване на избягването на данъци или отклонението от данъчно облагане, в съответствие с данъчните разпоредби на спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане, с други данъчни споразумения или с вътрешното данъчно законодателство.

³³ С цел постигането на по-голяма сигурност страните споделят разбирането, че никоя от разпоредбите на настоящото споразумение не възпрепятства приемането на данъчни мерки, преследващи цел в областта на социалните грижи, здравеопазването или други социални и обществени цели, или постигането на макроикономическа стабилност, или на данъчни предимства, свързани с мястото на учредяване, а не с националността на лицето, което е собственик на дружеството. Данъчни мерки, насочени към постигането на макроикономическа стабилност, са мерки в отговор на тенденциите и развитието в националната икономика за разрешаване или за предотвратяване на системни дисбаланси, които сериозно застрашават стабилността на националната икономика.

5. Някоя от разпоредбите на настоящото споразумение не възпрепятства Сингапур да приема или запазва в сила мерки за данъчно облагане, които са необходими, за да се защитят по-висши интереси в областта на обществената политика на Сингапур, произтичащи от неговите специфични териториални ограничения.

ЧЛЕН 4.7

Специално изключение

Някоя от разпоредбите на настоящото споразумение не се прилага по отношение на дейности, извършвани от централна банка или монетарна институция, или от друг публичноправен субект с цел осъществяване на монетарна или свързана с валутния курс политика.

ЧЛЕН 4.8

Държавни инвестиционни фондове

Всяка от страните насърчава своите държавни инвестиционни фондове да спазват общоприетите принципи и практики — принципите от Сантяго.

ЧЛЕН 4.9

Разкриване на информация

1. Някоя от разпоредбите на настоящото споразумение не може да се тълкува като изискваща от която и да е страна да предоставя поверителна информация, чието разкриване би възпрепятствало правоприлагането или по друг начин би противоречало на обществен интерес, или би накърнило законни търговски интереси на определени публични или частни предприятия.
2. Когато някоя от страните предостави на комитета информация, която се счита за поверителна съгласно нейните законови и подзаконови актове, другата страна третира информацията като поверителна, освен ако предоставящата информацията страна не поиска друго.

ЧЛЕН 4.10

Изпълнение на задълженията

Всяка страна приема всякакви общи или специални мерки, които се изискват за изпълнението на техните задължения по силата на настоящото споразумение. Те следят за това дали целите, посочени в настоящото споразумение, са постигнати.

ЧЛЕН 4.11

Липса на непосредствено действие

С цел постигането на по-голяма сигурност никоя от разпоредбите на настоящото споразумение не може да се тълкува като предоставяща права или налагаща задължения на всички лица, различни от правата и задълженията, възникнали между страните по силата на международното публично право.

ЧЛЕН 4.12

Взаимна обвързаност с други споразумения

1. Настоящото споразумение представлява неразделна част от цялостните отношения между Съюза и неговите държави членки, от една страна, и Сингапур, от друга страна, уредени от Споразумението за партньорство и сътрудничество, и е част от една обща институционална рамка. То представлява специално споразумение, което привежда в действие търговските и инвестиционни разпоредби на Споразумението за партньорство и сътрудничество.
2. С цел постигането на по-голяма сигурност страните се споразумяват, че никоя от разпоредбите на настоящото споразумение не изисква от тях да действат по начин, който не е в съответствие със задълженията им по Споразумението за СТО.

3. а) При влизането в сила на настоящото споразумение споразуменията между държавите — членки на Съюза, и Сингапур, изброени в приложение 5 (Споразумения, посочени в член 4.12), включително произтичащите от посочените споразумения права и задължения, се прекратяват и престават да се прилагат, като се заменят от настоящото споразумение.
- б) В случай на временно прилагане на настоящото споразумение в съответствие с параграф 4 от член 4.15 (Влизане в сила), прилагането на разпоредбите на споразуменията, изброени в приложение 5 (Споразумения, посочени в член 4.12), включително произтичащите от посочените споразумения права и задължения, се преустановява от датата на временното прилагане. В случай че временното прилагане на настоящото споразумение бъде прекратено и то не влезе в сила, преустановяването се спира и споразуменията, изброени в приложение 5 (Споразумения, посочени в член 4.12), започват да се прилагат.
- в) Независимо от параграф 3, букви а) и б) може да бъде внесен иск в съответствие с разпоредбите на споразумение, посочено в приложение 5 (Споразумения, посочени в член 4.12), по отношение на третиране, предоставено в периода на прилагане на това споразумение, при спазване на установените в споразумението правила и процедури и при условие че не са изтекли повече от три години от датата на преустановяване на прилагането на споразумението в съответствие с параграф 3, буква б), или ако прилагането на споразумението не е преустановено в съответствие с параграф 3, буква б) — от датата на влизане в сила на настоящото споразумение.

- г) Независимо от параграф 3, букви а) и б), ако временното прилагане на настоящото споразумение бъде прекратено и то не влезе в сила, може да бъде внесен иск в съответствие с трета глава (Уреждане на спорове), раздел А (Разрешаване на спорове между инвеститори и страни), относно третиране, предоставено в периода на временно прилагане на настоящото споразумение, при условие че от датата на прекратяване на временното прилагане не са изтекли повече от три години.

За целите на настоящия параграф определението на изрази „влизане в сила на настоящото споразумение“, предоставено в параграф 4, буква г) от член 4.15 (Влизане в сила), не се прилага.

ЧЛЕН 4.13

Териториално приложение

Настоящото споразумение се прилага:

- а) по отношение на ЕС като страна по споразумението — на териториите, на които се прилагат Договорът за Европейския съюз и Договорът за функционирането на Европейския съюз, и съгласно условията, предвидени в тези договори; и
- б) по отношение на Сингапур — на нейната територия.

Позоваванията на „територия“ в настоящото споразумение се разбират в този смисъл, освен ако изрично не е предвидено друго.

ЧЛЕН 4.14

Приложения и договорености

Приложенията и договореностите към настоящото споразумение са неразделна част от него.

ЧЛЕН 4.15

Влизане в сила

1. Настоящото споразумение се одобрява от страните в съответствие с техните собствени процедури.
2. Настоящото споразумение влиза в сила на първия ден от месеца, следващ месеца, през който страните си разменят писмени уведомления, удостоверяващи, че те са изпълнили съответните приложими законови изисквания и процедури за влизането в сила на настоящото споразумение. Страните могат по взаимно съгласие да определят друга дата.
3. Уведомленията се изпращат до генералния секретар на Съвета на Европейския съюз и до директора на отдел „Северна Америка и Европа“ в Министерството на търговията и промишлеността на Сингапур или съответните техни приемници.

4. а) Настоящото споразумение се прилага временно, със съгласието на страните. В този случай споразумението се прилага от първия ден от месеца, следващ датата, на която Съюзът и Сингапур са се уведомили взаимно за изпълнението на своите съответни процедури. Страните могат по взаимно съгласие да определят друга дата.
- б) В случай че конкретни разпоредби на настоящото споразумение не могат да бъдат временно прилагани, страната, която не може да се ангажира с това временно прилагане, уведомява другата страна за разпоредбите, които не могат да бъдат временно прилагани.

Независимо от разпоредбите на буква а), при условие че другата страна е изпълнила необходимите процедури и не възрази срещу временното прилагане в срок от десет дни от уведомлението, че конкретни разпоредби не могат да бъдат временно прилагани, разпоредбите на настоящото споразумение, за които не е било направено уведомление, започват да се прилагат временно на първия ден от месеца след уведомлението.

- в) Съюзът или Сингапур може да прекрати временното прилагане, като уведоми другата страна за това в писмен вид. Това прекратяване поражда действие на първия ден от месеца, следващ месеца на уведомлението.
- г) В случаите, в които настоящото споразумение или конкретни разпоредби от него се прилагат временно, под израза „влизане в сила на настоящото споразумение“ се разбира датата на временното прилагане. Комитетът може да изпълнява функциите си по време на временното прилагане на настоящото споразумение. Действието на всяко решение, прието при упражняването на тези функции, ще се прекрати само ако временното прилагане на настоящото споразумение се прекрати и то не влезе в сила.

ЧЛЕН 4.16

Срок на действие

1. Настоящото споразумение се сключва за неопределен срок.
2. Както ЕС като страна по споразумението, така и Сингапур може да уведоми писмено другата страна за намерението си да прекрати на настоящото споразумение.
3. Настоящото споразумение се прекратява шест месеца след уведомлението съгласно параграф 2, без да се засяга член 4.17 (Прекратяване).
4. В срок от 30 дни от изпращането на уведомлението по параграф 2, всяка от страните може да поиска консултации относно това дали прекратяването на действието на която и да било разпоредба от настоящото споразумение следва да влезе в сила на по-късна дата от предвидената съгласно параграф 3. Тези консултации започват в срок от 30 дни от момента на подаване на такова искане от някоя от страните.

ЧЛЕН 4.17

Прекратяване

В случай че настоящото споразумение бъде прекратено по силата на член 4.16 (Срок на действие), то продължава да се прилага за допълнителен период от двадесет години от тази дата по отношение на обхванатата инвестиция, направена преди датата, на която настоящото споразумение е било прекратено. Настоящият член не се прилага, ако се прекрати временното прилагане на настоящото споразумение и то не влезе в сила.

ЧЛЕН 4.18

Присъединяване на нови държави — членки на Съюза

1. Съюзът уведомява без необосновано забавяне Сингапур за всяко заявление за присъединяване на трета държава към Съюза.
2. В хода на преговорите между Съюза и държавата кандидат, която желае да се присъедини, Съюзът полага усилия да:
 - а) доколкото е възможно, предоставя на Сингапур при поискване информация по всички въпроси в обхвата на настоящото споразумение; и
 - б) взема предвид всички изразени от Сингапур съображения.

3. Съюзът информира Сингапур при първа възможност относно резултатите от преговорите за присъединяване с държава кандидат, и уведомява Сингапур за влизането в сила на всеки договор за присъединяване към Съюза.
4. В рамките на Комитета и достатъчно време преди датата на присъединяване на трета държава към Съюза, страните разглеждат възможните последици от присъединяването за настоящото споразумение. Страните, с решение на Комитета, могат да въведат всякакви необходими корекции или преходни договорености.
5. Всяка нова държава — членка на Съюза, се присъединява към настоящото споразумение, като депозира акт за присъединяване към настоящото споразумение при Генералния секретар на Съвета на Съюза и до директора на отдел „Северна Америка и Европа“ в Министерството на търговията и промишлеността на Сингапур или съответните техни приемници.

ЧЛЕН 4.19

Автентични текстове

Настоящото споразумение е съставено в два еднообразни екземпляра на английски, български, гръцки, датски, естонски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, хърватски, чешки и шведски език, като текстовете на всички езици са еднакво автентични.

ОТЧУЖДАВАНЕ

Страните потвърждават своето общо разбиране, че:

1. В член 2.6 (Отчуждаване) се разглеждат две възможности. Първата е пряко отчуждаване, когато обхваната инвестиция се национализира или по друг начин пряко се отчуждава чрез официално прехвърляне на собствеността или директно изземване. Втората възможност е непряко отчуждаване, когато дадена мярка или серия от мерки на някоя от страните имат ефект, равностоеен на пряко отчуждаване, доколкото на обхванатия инвеститор се отнемат основни елементи на собствеността му върху неговата обхваната инвестиция, включително правото на използване и владение на обхванатата инвестиция и разпореждане с нея, без официално прехвърляне на собствеността или директно изземване.
2. За определяне на това дали в конкретна ситуация дадена мярка или серия от мерки на някоя от страните представляват непряко отчуждаване е необходимо индивидуално и основано на факти проучване, при което наред с други фактори се разглежда:
 - а) икономическото въздействие на мярката или серията от мерки и неговата продължителност, въпреки че сам по себе си фактът, че дадена мярка или серия от мерки на някоя от страните оказват неблагоприятно въздействие върху икономическата стойност на инвестицията, не означава, че е извършено непряко отчуждаване;

- б) степента, в която мярката или серията от мерки пречат на възможността за използване или владение на собствеността или разпореждане с нея; и
- в) характерът на мярката или серията от мерки, по-специално целта, контекста и търсеното въздействие.

С цел постигане на по-голяма сигурност, освен в редките случаи, когато въздействието на дадена мярка или серия от мерки е толкова тежко предвид тяхната цел, че изглежда явно прекомерно, дадена недискриминационна мярка или серия от мерки на някоя от страните, които са разработени и се прилагат за защита на легитимни цели на обществената политика, като например общественото здраве, безопасността и околната среда, не представляват непряко отчуждаване.

ОТЧУЖДАВАНЕ НА ЗЕМЯ

1. Независимо от разпоредбите на член 2.6 (Отчуждаване), когато извършващата отчуждаване страна е Сингапур, всяка мярка за отчуждаване, свързана със земя по определението в Закона за придобиване на земя (глава 152)¹, се прилага след изплащане на компенсация по пазарна стойност в съответствие с посочения по-горе законодателен акт.
2. За целите на настоящото споразумение всяка мярка за отчуждаване на земи съгласно Закона за придобиване на земя (глава 152) следва да бъде за обществена цел или свързана с нея цел.

¹ Закон за придобиване на земя (глава 152) във вида му към датата на влизане в сила на настоящото споразумение.

ОТЧУЖДАВАНЕ И ПРАВА ВЪРХУ ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ

С цел постигане на по-голяма сигурност отнемането, ограничаването или създаването на права върху интелектуална собственост, доколкото мярката е в съответствие със Споразумението ТРИПС и десета глава (Интелектуална собственост) на ССТ ЕС — Сингапур, не представлява отчуждаване. Освен това констатацията, че мярката е в противоречие със Споразумението ТРИПС и десета глава (Интелектуална собственост) на ССТ ЕС — Сингапур, не означава, че е извършено отчуждаване.

ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ

1. Не се допуска внасянето на иск за това, че преструктуриране на дълг на една от страните нарушава задължение по втора глава (Защита на инвестициите), или ако такъв иск вече е внесен, той не може да бъде разглеждан по реда на раздел А (Разрешаване на спорове между инвеститори и страни) от трета глава (Уреждане на спорове), ако това преструктуриране представлява договорено преструктуриране към момента на внасяне на иска или става договорено преструктуриране след внасянето, с изключение на случая на иск за това, че преструктурирането нарушава член 2.3 (Национално третиране)².
2. Независимо от разпоредбите на член 3.6 (Внасяне на иски пред арбитражния съд) от трета глава (Уреждане на спорове), раздел А (Разрешаване на спорове между инвеститори и страни) и при спазване на параграф 1 от настоящото приложение не се допуска инвеститор да внесе иск по реда на трета глава (Уреждане на спорове), раздел А (Разрешаване на спорове между инвеститори и страни) за това, че преструктуриране на дълг на една от страните нарушава задължение по втора глава (Защита на инвестициите), различно от това по член 2.3 (Национално третиране), освен ако са изтекли 270 дни от датата на внасяне от ищеца на писменото искане за консултации по реда на член 3.3 (Консултации) от трета глава (Уреждане на спорове), раздел А (Разрешаване на спорове между инвеститори и страни).

² За целите на настоящото приложение самият факт, че със съответното третиране се прави разлика между инвеститори или инвестиции въз основа на легитимни цели на обществената политика в контекста на дългова криза или опасност от възникване на такава, не представлява нарушение на член 2.3 (Национално третиране).

3. За целите на настоящото приложение:

„договорено реструктуриране“ означава реструктуриране или разсрочване на дълг на една от страните, която е била засегната от i) промяна или изменение на дългови инструменти, предвидена(о) в условията по тях, включително в приложимото за тях право, или ii) замяна на дълг или друг подобен процес, при който държателите на не по-малко от 75 % от общия размер на главницата на неизплатения дълг, предмет на реструктуриране, са дали съгласието си за такава замяна на дълга или друг процес;

„приложимо право“ за дългов инструмент означава приложимата съгласно юрисдикцията правна и регулаторна рамка по отношение на този дългов инструмент.

4. С цел постигане на по-голяма сигурност, в случая на Съюза изразът „дълг на една от страните“ включва дълг на правителство на държава — членка на Съюза, или на правителство в държава — членка на Съюза, на централно, регионално или местно равнище.

СПОРАЗУМЕНИЯ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 4.12

Споразуменията между държавите — членки на Съюза, и Сингапур са следните:

1. Споразумение между правителството на Република Сингапур и правителството на Република България за взаимно насърчаване и защита на инвестициите, съставено в Сингапур на 15 септември 2003 г.;
2. Споразумение между правителството на Република Сингапур и Белгийско-люксембургския икономически съюз за насърчаване и закрила на инвестициите, съставено в Брюксел на 17 ноември 1978 г.;
3. Споразумение между правителството на Република Сингапур и правителството на Чешката република за насърчаване и защита на инвестициите, съставено в Сингапур на 8 април 1995 г.;
4. Договор между Федерална република Германия и Република Сингапур за насърчаване и взаимна защита на инвестициите, съставен в Сингапур на 3 октомври 1973 г.;

5. Споразумение между правителството на Република Сингапур и правителството на Френската република за насърчаване и защита на инвестициите, съставено в Париж на 8 септември 1975 г.;
6. Споразумение между правителството на Република Сингапур и правителството на Република Латвия за насърчаване и защита на инвестициите, съставено в Сингапур на 7 юли 1998 г.;
7. Споразумение между Република Сингапур и Република Унгария за насърчаване и защита на инвестициите, съставено в Сингапур на 17 април 1997 г.;
8. Споразумение за икономическо сътрудничество между правителството на Кралство Нидерландия и правителството на Република Сингапур, съставено в Сингапур на 16 май 1972 г.;
9. Споразумение между правителството на Република Сингапур и правителството на Република Полша за насърчаване и защита на инвестициите, съставено във Варшава, Полша на 3 юни 1993 г.;
10. Споразумение между правителството на Република Сингапур и правителството на Република Словения за взаимно насърчаване и защита на инвестициите, съставено в Сингапур на 25 януари 1999 г.;

11. Споразумение между Република Сингапур и Словашката република за насърчаване и взаимна защита на инвестициите, съставено в Сингапур на 13 октомври 2006 г.; и
 12. Споразумение между правителството на Република Сингапур и правителството на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия за насърчаване и защита на инвестициите, съставено в Сингапур на 22 юли 1975 г..
-

**МЕХАНИЗЪМ ЗА МЕДИАЦИЯ
ЗА СПОРОВЕ МЕЖДУ ИНВЕСТИТОРИ И СТРАНИ**

ЧЛЕН 1

Цел

Целта на механизма за медиация е да способства за намирането на взаимноприемливо решение посредством комплексна и бърза процедура с помощта на медиатор.

РАЗДЕЛ А

ПРОЦЕДУРА ПО МЕХАНИЗМА ЗА МЕДИАЦИЯ

ЧЛЕН 2

Започване на процедурата

1. По всяко време, страната по спора може да поиска започване на процедура по медиация. Това искане се отправя към другата страна в писмена форма.

2. Страната, към която е отправено такова искане, проявява добра воля по отношение на искането и го приема или отхвърля в писмена форма в срок от десет дни от неговото получаване.
3. Когато искането се отнася до третиране от страна на институция, орган или агенция на Съюза или от която и да е държава — членка на Съюза, и не е определен ответник в съответствие с параграф 2 на член 3.5 (Уведомление за намерение), искането се адресира до Съюза. Ако Съюзът приеме искането, в отговора се уточнява дали страна по процедурата по медиация ще бъде Съюзът или съответната държава — членка на Съюза³.

ЧЛЕН 3

Избор на медиатор

1. Страните по спора полагат усилия да постигнат съгласие относно избора на медиатор не по-късно от 15 дни след получаване на отговора на искането, посочено в параграф 2 на член 2 (Започване на процедурата) от настоящото приложение. Това съгласие може да включва назначаването на медиатор измежду членовете на арбитражния съд, създаден в съответствие с член 3.9 (Арбитражен съд от първа инстанция).

³ С цел постигане на по-голяма сигурност, когато искането се отнася за третиране от страна на Съюза, страна по медиацията е Съюзът, а всяка засегната държава — членка на Съюза, се включва изцяло в медиацията. Когато искането се отнася за третиране от страна на държава — членка на Съюза, страна по медиацията е засегнатата държава — членка на Съюза, освен ако тя поиска страна да бъде Съюзът.

2. Ако страните по спора не могат да постигнат съгласие относно избора на медиатор съгласно параграф 1, всяка от страните по спора може да поиска председателят на арбитражния съд да избере медиатора чрез жребий измежду членовете на арбитражния съд, създаден съгласно член 3.9 (Арбитражен съд от първа инстанция). Председателят на арбитражния съд избира медиатора в срок от десет работни дни от подаването на искането на която и да е от страните по спора.
3. Медиаторът не може да бъде гражданин на нито една от страните, освен ако страните по спора се договорят за друго.
4. Медиаторът помага на страните по спора по безпристрастен и прозрачен начин да получат яснота относно мярката и възможното ѝ неблагоприятно въздействие върху инвестициите, както и да постигнат взаимноприемливо решение.

ЧЛЕН 4

Правила на процедурата по медиация

1. В срок от десет дни от назначаването на медиатор страната по спора, поискала процедурата по медиация, представя на медиатора и на другата страна по спора подробно описание в писмена форма, описващо проблема, по-специално на функционирането на спорната мярка и нейното неблагоприятно въздействие върху инвестициите. В срок от 20 дни след датата на представяне на това описание другата страна по спора може да представи в писмена форма своите коментари по отношение на описанието на проблема. Всяка от страните по спора може да включи в своето описание или коментари всякаква информация, която счита за целесъобразна.

2. Медиаторът може да реши кой е най-подходящият начин за изясняване на въпросната мярка и нейното евентуално неблагоприятно въздействие върху инвестициите. По-специално медиаторът може да организира срещи между страните по спора, да се консултира с тях заедно или поотделно, да потърси помощ от съответните експерти и заинтересовани лица или да се консултира с тях, както и да предоставя всякаква допълнителна подкрепа по искане на страните по спора. Преди обаче да потърси помощ от съответните експерти и заинтересовани лица или да се консултира с тях, медиаторът се консултира със страните по спора.
3. Медиаторът може да даде съвет или да предложи решение за обсъждане от страните по спора, които могат да приемат или отхвърлят предложеното решение или да се споразумеят за друго решение. Медиаторът обаче не дава съвети или становища относно съвместимостта на спорната мярка с втора глава (Защита на инвестициите).
4. Процедурата по медиация се изпълнява на територията на страната по спора, към която е отправено искането, или по взаимно съгласие — на друго място или по друг начин.
5. Страните по спора полагат усилия да стигнат до взаимноприемливо решение в срок от 60 дни от назначаването на медиатора. В очакване на окончателното решение страните по спора могат да обсъдят евентуални временни решения.
6. Взаимноприемливите решения се правят обществено достояние. Публично разкритата версия обаче не може да съдържа информация, която някоя от страните по спора е посочила като поверителна.

7. Процедурата по медиация се прекратява:

- а) с приемането на взаимноприемливо решение от страните по спора — в такъв случай процедурата по медиация се прекратява на датата на приемане;
- б) при постигане на взаимно съгласие между страните по спора на който и да е етап от процедурата — в такъв случай процедурата по медиация се прекратява на датата на постигане на такова съгласие;
- в) с писмена декларация на медиатора след консултация със страните по спора, че по-нататъшните усилия за осъществяване на медиация биха били безрезултатни — в такъв случай процедурата по медиация се прекратява на датата на тази декларация; или
- г) с писмена декларация на една от страните по спора след разглеждане на взаимноприемливи решения в рамките на процедурата по медиация и след като бъдат взети предвид съветите и предложените от медиатора решения — в такъв случай процедурата по медиация се прекратява на датата на тази декларация.

РАЗДЕЛ Б

ИЗПЪЛНЕНИЕ

ЧЛЕН 5

Изпълнение на взаимноприемливо решение

1. Когато страните по спора постигнат съгласие относно определено решение, всяка от тях предприема мерките, необходими за изпълнението на взаимноприемливото решение, в уговорения за това срок.
2. Изпълняващата страна по спора уведомява писмено другата страна по спора за всички предприети стъпки или мерки за изпълнението на взаимноприемливото решение.
3. По искане на страните по спора медиаторът им предава в писмена форма проект на фактическия доклад, в който се обобщават: i) спорната мярка — предмет на производството; ii) прилаганите процедури; и iii) всички взаимноприемливи решения, постигнати като краен резултат от това производство, включително евентуални временни решения. Медиаторът предоставя на страните по спора 15 дни за коментари по проекта на доклада. След като разгледа коментарите, предоставени от страните по спора в указания срок, медиаторът им представя в писмена форма окончателен фактически доклад в срок от 15 дни. Окончателният фактически доклад не съдържа тълкувания на настоящото споразумение.

РАЗДЕЛ В

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 6

Отношение към уреждането на спорове

1. Процедурата по медиация не е предназначена да служи като основа за процедурите по уреждане на спорове съгласно настоящото или друго споразумение. В такива процедури по уреждане на спорове никоя от страните по спора не може да се осланя на или да представя като доказателство, нито пък съдебен орган, арбитражен съд или комитет може да взема под внимание:
 - а) позициите, възприети от дадена страна по спора по време на процедурата по медиация;
 - б) факта, че дадена страна по спора е изразила желание да приеме решение относно мярката — предмет на медиацията; или
 - в) съвети или предложения на медиатора.
2. Механизмът за медиация не засяга правната позиция на страните и на страните по спора съгласно трета глава (Уреждане на спорове), раздел А (Разрешаване на спорове между инвеститори и страни) или раздел Б (Разрешаване на спорове между страни).

3. Без да се засягат разпоредбите на параграф 6 на член 4 (Правила на процедурата по медиация) от настоящото приложение и освен ако страните по спора не се договорят за друго, всички етапи от процедурата по медиация, включително всякакви давани съвети или предложени решения, се считат за поверителни. Всяка страна по спора обаче може да разкрие публично факта, че е в ход процедура по медиация.

ЧЛЕН 7

Срокове

Всеки срок, посочен в настоящото приложение, може да бъде изменен по взаимно съгласие на страните по спора.

ЧЛЕН 8

Разходи

1. Всяка от страните по спора заплаща собствените си разходи, свързани с участието ѝ в процедурата по медиация.

2. Страните по спора си поделят по равно разноските, свързани с организационни въпроси, включително възнаграждението и разноските на медиатора. Таксите и разходите на медиаторите трябва да съответстват на тези, които са определени в съответствие с правило 14, параграф 1 от Административните и финансовите правила на Конвенцията ICSID и са в сила към датата на започване на медиацията.
-

**КОДЕКС ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА АРБИТРАЖНИЯ СЪД
И АПЕЛАТИВНИЯ АРБИТРАЖЕН СЪД И НА МЕДИАТОРИТЕ**

Определения

1. В настоящия кодекс за поведение:

„член“ означава член на арбитражния съд или член на апелативния арбитражен съд, създаден съгласно трета глава (Уреждане на спорове), раздел А (Разрешаване на спорове между инвеститори и страни);

„медиатор“ означава лице, което извършва медиация в съответствие с трета глава (Уреждане на спорове), раздел А (Разрешаване на спорове между инвеститори и страни);

„кандидат“ означава лице, което е обект на обсъждане за евентуално избиране за член;

„помощник“ означава лице, което в рамките на мандата на определен член извършва проучвания или оказва съдействие на члена при изпълнение на неговите функции; и

„персонал“ по отношение на определен член означава лицата, които са под неговото ръководство и контрол, с изключение на помощниците.

Задължения в рамките на процедурата

2. Кандидатите и членовете са длъжни да избягват всяко явно и привидно нарушаване на деонтологичните норми, да бъдат независими и безпристрастни, да избягват всеки пряк или косвен конфликт на интереси и да съблюдават строги норми на поведение, за да се гарантират интегритетът и безпристрастността в рамките на механизма за уреждане на спорове. Членовете не приемат инструкции от нито една организация или правителство по отношение на въпросите, разглеждани от арбитражния или апелативния арбитражен съд. Бившите членове трябва да спазват задълженията, установени в параграфи 15 — 21 от настоящия кодекс за поведение.

Задължения за деклариране

3. Преди назначаването му за член, кандидатът е длъжен да декларира пред страните наличието на всякакви интереси, връзки или други обстоятелства от миналото или настоящето, които биха могли да повлияят на неговата независимост или безпристрастност, или които биха могли логично да създадат впечатление за нарушаване на деонтологичните норми или за пристрастност. За тази цел кандидатът е длъжен да полага всички разумни усилия, за да се информира за съществуването на такива интереси, връзки и обстоятелства.
4. Членът е длъжен да осведомява страните по спора и неучастващата в спора страна по въпроси, свързани с действително или евентуално извършени нарушения на настоящия кодекс за поведение.

5. Членовете продължават да полагат всички разумни усилия да се информират за посочените в параграф 3 от настоящия кодекс за поведение интереси, връзки или обстоятелства и са длъжни да ги декларират. Задължението за деклариране е постоянно и изисква от всеки член да декларира съществуването на всякакви такива интереси, връзки или обстоятелства, които могат да възникнат на всеки етап от процедурата, във възможно най-ранния момент, в който членът узнае за тях. Членът декларира тези интереси, връзки и въпроси, като уведомява страните по спора и неучастващата в спора страна в писмена форма, за да могат те да ги разгледат.

Задължения на членовете

6. Членът изпълнява съвестно и своевременно задълженията си по време на цялата процедура, по справедлив и прилежен начин.
7. Членът разглежда единствено онези въпроси, които са повдигнати по време на производството и са от значение за вземането на решение, и не може да делегира това правомощие на друго лице.
8. Членът предприема всички подходящи мерки, за да се увери, че неговият помощник и персонал са запознати със съдържанието на параграфи 2, 3, 4, 5, 19, 20 и 21 от настоящия кодекс за поведение и спазват техните изисквания.
9. Членът няма право да установява контакти *ex parte* във връзка с производството.

Независимост и безпристрастност на членовете

10. Членът трябва да бъде независим и безпристрастен и да избягва създаването на впечатление за пристрастност или за нарушаване на деонтологичните норми и не трябва да се повлиява от личен интерес, от оказван външен натиск, от съображения от политически характер, от обществен протест, нито от лоялност към една от страните по спора или неучастваща в спора страна или от страх от критика.
11. Членът няма право пряко или косвено да поема задължения или да приема облаги под каквато и да било форма, което по някакъв начин би възпрепятствало или би създавало впечатление за възпрепятстване на надлежното изпълнение на неговите/нейните задължения.
12. Членът няма право да използва положението, което заема в арбитражния съд, за да обслужва лични или частни интереси; същевременно той трябва да се въздържа от каквото и да е действие, което може да създаде впечатление, че други лица са в състояние да му оказват влияние.
13. Членът не може да позволи поведението или преценката му да бъдат повлияни от връзки или отговорности от финансов, търговски, професионален, семеен или обществен характер.
14. Членът се въздържа от установяване на каквито и да било връзки или придобиване на финансови участия, които биха могли да повлияят на неговата безпристрастност или за които може да се очаква да създадат впечатление за нарушаване на деонтологичните норми или за пристрастност.

Задължения на бившите членове

15. Всички бивши членове трябва да се въздържат от действия, които могат да създадат впечатление за проявена пристрастност при изпълнение на задълженията им или за каквато и да е извлечена изгода от решението на арбитражния или на апелативния арбитражен съд.
16. Без да се засягат параграф 5 от член 3.9 (Арбитражен съд от първа инстанция) и параграф 4 от член 3.10 (Апелативен арбитражен съд), членовете поемат ангажимент след края на своя мандат да не участват по какъвто и да е начин във:
 - а) инвестиционни спорове, които преди края на техния мандат са били висящи пред арбитражния или апелативния арбитражен съд;
 - б) инвестиционни спорове, които имат пряка и явна връзка със спорове, включително приключени спорове, в които са участвали като членове на арбитражния или апелативния арбитражен съд.
17. Членовете поемат ангажимент за срок от три години след края на техния мандат да не действат като представители на която и да е от страните по инвестиционни спорове, разглеждани от арбитражния или апелативния арбитражен съд.

18. Ако председателят на арбитражния или председателят на апелативния арбитражен съд бъде информиран или по друг начин узнае за твърдения, че бивш член на арбитражния или съответно на апелативния арбитражен съд е нарушил задълженията си по параграфи 15 — 17, председателят разглежда въпроса и осигурява на бившия член възможност да бъде изслушан. Ако след проверка той установи, че твърденията за нарушаване на задължения се потвърждават, той информира:

- а) професионалния орган или друга подобна институция, с който (която) е свързан бившият член;
- б) страните; и
- в) председателя на всеки друг инвестиционен или апелативен арбитражен съд, който има отношение към въпроса.

Председателят на арбитражния или председателят на апелативния арбитражен съд разкрива публично всички констатации съгласно настоящия параграф.

Поверителност

19. Никой настоящ или бивш член няма право в нито един момент да разкрива или използва непублична информация, свързана с конкретно производство или станала му известна по време на конкретно производство, освен за целите на същото това производство, и в частност не може да разкрива или използва тази информация за своя собствена изгода или за изгода на други лица, или с цел да засегне интересите на други лица.
20. Членът няма право да разкрива решение на арбитражния съд или части от него преди неговото публикуване в съответствие с приложение 8.

21. Никой настоящ или бивш член няма право в нито един момент да разкрива съдържанието на обсъжданите от арбитражния или апелативния арбитражен съд въпроси или мнението на който и да било от членовете във връзка с обсъжданията.

Разходи

22. Всеки член води и представя отчет за времето, отделено на производството, както и за направените разноски.

Медиатори

23. Правилата за поведение, описани в настоящия кодекс за поведение и приложими към настоящите или бившите членове, се прилагат *mutatis mutandis* към медиаторите.

Консултативен комитет

24. Както председателят на арбитражния съд, така и председателят на апелативния арбитражен съд се подпомагат от Консултативен комитет, съставен от съответния заместник-председател и най-възрастния член на арбитражния и съответно на апелативния арбитражен съд, за да се гарантира правилното прилагане на Кодекса на поведение и на член 3.11 (Етика) и за изпълнение на всякакви други задачи, когато са предвидени такива.

**ПРАВИЛА ЗА ПУБЛИЧНИЯ ДОСТЪП ДО ДОКУМЕНТИ,
ИЗСЛУШВАНИЯТА И ВЪЗМОЖНОСТТА
ТРЕТИ ЛИЦА ДА ПРАВЯТ ИЗЯВЛЕНИЯ**

ЧЛЕН 1

1. При спазване на разпоредбите на членове 2 и 4 от настоящото приложение ответникът, след като получи посочените тук документи, незабавно ги изпраща на неучастващата в спора страна и до регистъра, посочен в член 5 на настоящото приложение, който ги прави публично достъпни:
 - а) искането за консултации, посочено в параграф 1 на член 3.3 (Консултации);
 - б) уведомлението за намерение, посочено в параграф 1 на член 3.5 (Уведомление за намерение);
 - в) решението за определяне на ответника, посочено в параграф 2 на член 3.5 (Уведомление за намерение);
 - г) иска, посочен в член 3.6 (Внасяне на иск пред арбитражния съд);

- д) писмените становища, мемориалите и писмата, представени на арбитражния съд от страна по спора, експертните доклади и всички писмени изявления, представени в съответствие с член 3.17 (Неучастващата в спора страна) и член 3 на настоящото приложение;
- е) протоколите от проведените от арбитражния съд изслушвания, когато има такива;
и
- ж) определенията, арбитражните решения и другите решения на арбитражния съд или когато е приложимо — на председателя или заместник-председателя на арбитражния съд.

2. При спазване на изключенията, предвидени в член 4 от настоящото приложение, арбитражният съд може, по собствена инициатива или по искане на всяко лице и след като е провел консултации със страните по спора, да реши дали и как да предостави други предоставени му или издадени от него документи, които не попадат в обхвата на параграф 1. Това може да включва например осигуряването на достъп до такива документи на конкретно определен сайт или чрез регистъра, посочен в член 5 от настоящото приложение.

ЧЛЕН 2

Арбитражният съд провежда публични изслушвания и след консултации със страните по спора определя подходяща логистична организация. Всяка страна по спора обаче, която възнамерява да използва в изслушване определена за защитена информация, уведомява за това арбитражния съд. Арбитражният съд предприема съответните мерки за защита на информацията от разкриване.

ЧЛЕН 3

1. След консултации със страните по спора арбитражният съд може да разреши на лице, което не е страна по спора, нито неучастваща в спора страна (наричано по-долу „трето лице“), да подаде до арбитражния съд писмено изявление по въпрос, който попада в обхвата на спора.
2. Трето лице, което желае да направи изявление, се обръща към арбитражния съд и предоставя следната писмена информация на език на производството в стегнат вид и при спазване на евентуално определените от арбитражния съд ограничения по отношение на броя страници:
 - а) описание на третото лице, включително, когато е уместно — на неговите членове и правния статут (например търговско сдружение или друга неправителствена организация), общите му цели, естеството на неговата дейност и евентуалната организация майка, включително всяка организация, която контролира пряко или косвено третото лице;
 - б) деклариране на всяка връзка, пряка или косвена, която третото лице има с която и да е от страните по спора;
 - в) информация относно всяко правителство, лице или организация, които са предоставили някакъв вид финансова или друга помощ при подготовката на изявлението или значителна помощ на третото лице през някоя от двете години, предшестващи заявлението на третото лице по настоящия член (напр. финансиране на около 20 процента от общата стойност на операциите на лицето годишно);

- г) описание на естеството на интереса, който третото лице има по отношение на производството; и
 - д) посочване на свързаните с производството конкретни факти или правни въпроси, които третото лице желае да разгледа в своето писмено изявление.
3. При вземането на решение за това дали да се допусне такова изявление арбитражният съд взема предвид, наред с другото:
- а) това дали третото лице има значителен интерес по отношение на производството; и
 - б) степента, в която изявлението би подпомогнало арбитражния съд при вземането на решение по свързан с производството фактически или правен въпрос, като представи перспективг, конкретно знание или разбиране, които са различни от тези на страните по спора.
4. Подаденото от третото лице изявление трябва:
- а) да носи дата и да е подписано от лицето, което подава изявлението от името на третото лице;
 - б) да е кратко, като в никакъв случай не надвишава разрешената от арбитражния съд максимална дължина;
 - в) да съдържа точно изложение на позицията на третото лице по разглежданите въпроси; и
 - г) да засяга само въпроси, които попадат в обхвата на спора.

5. Арбитражният съд гарантира, че никое изявление не смущава или обременява прекомерно производството, нито засяга неправомерно която и да е от страните по спора. При необходимост арбитражният съд може да приеме всякакви целесъобразни процедури за разглеждане на множество изявления.
6. Арбитражният съд гарантира и това, че на страните по спора се дава разумна възможност да представят своите становища по всяко изявление на неучастваща в спора страна.

ЧЛЕН 4

1. Поверителна или защитена информация, определена в параграф 2, която е посочена в съответствие с настоящия член, не се прави публично достъпна.
2. Поверителната или защитената информация се състои от:
 - а) поверителна търговска информация;
 - б) информация, която е защитена срещу публичен достъп по силата на настоящото споразумение;
 - в) информация, която е защитена срещу публичен достъп, в случай на информация на ответника — по силата на правото на ответника, а в случай на друга информация — по силата на законодателството или правилата, които са определени за приложими по отношение на разкриването на такава информация от арбитражния съд.

3. Когато документ, различен от разпореждане или решение на арбитражния съд, трябва да стане публично достъпен в съответствие с член 1, параграф 1 от настоящото приложение, страната по спора, неучастващата в спора страна или третото лице, която или което подава документа, в момента на подаване на документа:
- а) посочва дали поддържа становището, че документът съдържа информация, която трябва да бъде защитена от публикуване;
 - б) ясно посочва информацията в момента, в който тя се подава до арбитражния съд;
и
 - в) незабавно или в определения от арбитражния съд срок подава редактирана версия на документа, която не съдържа посочената информация.
4. Когато документ, различен от разпореждане или решение на арбитражния съд, трябва да стане публично достъпен в съответствие с решение на арбитражния съд по член 1, параграф 2 от настоящото приложение, страната по спора, неучастващата в спора страна или третото лице, която или което е подала(о) документа, в срок от 30 дни от решението на арбитражния съд документът да стане публично достъпен посочва дали поддържа становището, че документът съдържа информация, която трябва да бъде защитена от разкриване, и да подаде редактирана версия на документа, която не съдържа посочената информация.
5. Когато е предложена редактирана версия в съответствие с параграф 4, всяка страна по спора, различна от подалото въпросния документ лице, може да повдигне възражение срещу предложената редакция или да предложи документът да бъде редактиран по различен начин. Всяко такова възражение или алтернативно предложение се прави в срок от 30 дни от получаването на предложения редактиран документ.

6. Когато разпореждане или арбитражно или друго решение на арбитражния съд трябва да стане публично достъпно в съответствие с член 1, параграф 1 от настоящото приложение, арбитражният съд предоставя на всички страни по спора възможност да представят изявления за това доколко документът съдържа информация, която трябва да бъде защитена от публикуване, и да предложат такава редакция на документа, с която да се избегне публикуването на въпросната информация.
7. Арбитражният съд се произнася по всички въпроси, свързани с предложената редакция на документите по параграфи 3 — 6, и като упражни правото си на преценка, определя доколко която и да е информация, съдържаща се в документите, които трябва да станат публично достъпни, следва да бъде редактирана.
8. Ако арбитражният съд реши, че определена информация от документ по параграфи 3 — 6 не следва да бъде редактирана или че не следва да се възпрепятства това даден документ да стане публично достъпен, в срок от 30 дни от решението на арбитражния съд страната по спора, неучастващата в спора страна или третото лице, която или което е подала(о) документа за регистриране по собствена инициатива, може:
 - а) да оттегли от регистъра на производството целия документ или част от документа, който съдържа такава информация; или
 - б) да подаде документа отново във вид, който е в съответствие с решението на арбитражния съд.

9. Всяка страна по спора, която възнамерява да използва в изслушване информация, за която поддържа становището, че е поверителна или защитена, уведомява за това арбитражния съд. След консултации със страните по спора арбитражният съд взема решение дали тази информация следва да бъде защитена и взема мерки за предотвратяване на това която и да е защитена информация да стане публично достъпна в съответствие с член 2 от настоящото приложение.
10. Не се прави публично достъпна дадена информация, ако това би застрашило интегритета на процеса на уреждане на спора по смисъла на параграф 11.
11. По собствена инициатива или по заявление на страна по спора арбитражният съд може, след като е провел консултации със страните по спора, когато това е било практически възможно, да предприеме подходящи мерки, за да предотврати или отложи публикуването на дадена информация, когато това публикуване би застрашило интегритета на процеса на уреждане на спора:
 - а) защото то би могло да възпрепятства събирането или изготвянето на данни; или
 - б) защото то би могло да доведе до заплашване на свидетели, адвокати, действащи от името на страни по спора, или членове на арбитражния съд; или
 - в) при сравними по своята извънредност обстоятелства.

ЧЛЕН 5

Чрез секретариата на UNCITRAL генералният секретар на Организацията на обединените нации действа като регистър и прави информацията публично достъпна в съответствие с настоящото приложение.

ЧЛЕН 6

Когато настоящото приложение предвижда възможността арбитражният съд да упражни право на преценка, съдът упражнява това право, като взема предвид:

- а) обществен интерес от прозрачността на основаващото се на договор разрешаване на инвестиционния спор и на конкретното производство; и
- б) интереса на страните по спора от справедливо и ефективно разрешаване на техния спор.

ПРОЦЕДУРЕН ПРАВИЛНИК ЗА АРБИТРАЖ

Общи разпоредби

1. В раздел Б (Разрешаване на спорове между страни) от трета глава (Уреждане на спорове) и съгласно настоящото приложение:

„съветник“ означава лице, ангажирано от една от страните да предоставя съвети или да подпомага тази страна във връзка с производството пред арбитражния комитет;

„арбитър“ означава член на арбитражен комитет, сформиран по силата на член 3.29 (Сформиране на арбитражния комитет);

„помощник“ означава лице, което в рамките на мандата на определен арбитър извършва проучвания или оказва съдействие на арбитъра при изпълнение на неговите функции;

„страна ищец“ означава всяка страна, която отправя искане за формиране на арбитражен комитет съгласно член 3.28 (Започване на арбитражната процедура);

„страна ответник“ означава страната, за която се твърди, че нарушава разпоредбите, посочени в член 3.25 (Обхват);

„арбитражен комитет“ означава комитет, сформиран по силата на член 3.29 (Сформиране на арбитражния комитет);

„представител на една от страните“ означава служител или всяко друго лице, назначено от правителствена служба, държавен орган или от друг публичноправен субект на една от страните, който(което) представлява тази страна за целите на спор по настоящото споразумение.

2. Настоящото приложение се прилага по отношение производствата за уреждане на спорове съгласно трета глава (Уреждане на спорове), раздел Б (Разрешаване на спорове между страни), освен ако страните са се споразумели за друго.
3. Страната отговорник отговаря за административната организация на производството за уреждане на спора, и по-специално за организирането на изслушвания, освен ако страните са се споразумели за друго. Страните си поделят по равно разноските, свързани с организационни въпроси, включително разноските за арбитражите.

Уведомления

4. Страните и арбитражният комитет предават всяко искане, известие, писмено изявление или всякакъв друг документ по електронна поща, като екземпляр от него се изпраща в същия ден по факс, с препоръчана поща, по куриер, като пратка с обратна разписка или чрез всякакво друго далекосъобщително средство, позволяващо регистриране на пратката. Освен ако се докаже обратното, електронното съобщение се счита за получено в деня на изпращането му.

5. Всяка от страните предоставя екземпляр в електронен формат от всяко едно от своите писмени изявления и възражения на всеки един от арбитрите и едновременно с това на другата страна. Екземпляр от документа се предоставя също така и върху хартиен носител.
6. Всички уведомления се отправят съответно до генералния директор, генерална дирекция „Търговия“ на Европейската комисия и до директора на отдел „Северна Америка и Европа“ (North America and Europe Division) на Министерство на търговията и промишлеността (Ministry of Trade and Industry) на Сингапур .
7. Незначителните технически грешки, допуснати в искане, известие, писмено изявление или всякакъв друг документ, свързан с производството пред арбитражния комитет, могат да бъдат поправени чрез представяне на нов документ, ясно посочващ съответните изменения, освен ако другата страна възрази.
8. Ако последният ден, определен за представянето на документ, съвпада с официален празник в Сингапур или в Съюза, документът се представя на следващия работен ден.

Начало на арбитражната процедура

9. а) Ако съгласно член 3.29 (Сформиране на арбитражния комитет) или съгласно правила 21, 23 или 50 от настоящото приложение арбитрите се избират чрез теглене на жребий, при тегленето на жребия присъстват представители и на двете страни.

- б) Ако страните не са се споразумели за друго, те организират среща с арбитражния комитет в срок от седем дни от сформирането му, за да се определят въпросите, чието разглеждане страните или арбитражният комитет считат за уместно, включително въпросите, свързани с възнагражденията и разноските, платими на арбитрите. Арбитрите и представителите на страните могат да участват в тези срещи по телефон или чрез видеоконферентна връзка.
10. а) Ако страните не са се споразумели за друго в срок от седем дни от датата на формиране на арбитражния комитет, мандатът на арбитражния комитет се състои в следното:
- „да разгледа, в светлината на съответните разпоредби на споразумението, въпроса, посочен в искането за формиране на арбитражния комитет, направено съгласно член 3.28; да се произнесе относно съвместимостта на въпросната мярка с разпоредбите, посочени в член 3.25, чрез изготвяне на правни и/или фактически констатации, заедно с основанията за тях; и да излезе с решение в съответствие с членове 3.31 и 3.32.“.
- б) Когато страните са постигнали споразумение относно мандата на арбитражния комитет, те незабавно уведомяват арбитражния комитет за посоченото споразумение.

Първоначални изявления

11. Страната ищец изпраща своето първоначално писмено изявление не по-късно от 20 дни след датата на формиране на арбитражния комитет. Страната ответник представя своята писмена защита не по-късно от 20 дни след датата на представяне на първоначалното писмено изявление.

Работа на арбитражните комитети

12. Председателят на арбитражния комитет ръководи всички негови заседания. Арбитражният комитет може да упълномощи своя председател да взема административни и процедурни решения.
13. Освен ако в трета глава (Уреждане на спорове), раздел Б (Разрешаване на спорове между страни) е предвидено друго, арбитражният комитет може да осъществява дейността си по всякакви средства на комуникация, включително по телефон, факс или с компютърни връзки.
14. Единствено арбитрите могат да участват в обсъжданията на арбитражния комитет, но помощниците могат да присъстват на обсъжданията, ако получат разрешение от арбитражния комитет.
15. Изготвянето на всяко решение е от изключителната компетентност на арбитражния комитет и не може да бъде делегирано.
16. Когато възникне процедурен въпрос, който не е уреден в трета глава (Уреждане на спорове), раздел Б (Разрешаване на спорове между страни) и приложенията към нея, арбитражният комитет може, след като се консултира със страните, да приеме подходяща процедура, съвместима с посочените разпоредби.
17. Когато арбитражният комитет прецени, че е необходимо да се променят приложимите при производството срокове или да се внесат корекции от процедурен или административен характер, той информира писмено страните за мотивите, налагащи промяната или корекцията, като посочва съответния срок или необходимата корекция.

Замяна

18. Ако даден арбитър не е в състояние да участва в производството, ако се оттегли или трябва да бъде заменен, заместникът се избира в съответствие с член 3.29 (Сформиране на арбитражния комитет).
19. Когато някоя страна прецени, че даден арбитър следва да бъде заменен, защото не спазва изискванията на кодекса за поведение съгласно приложение 11 (наричан по-нататък „кодекс за поведение“), тази страна следва да уведоми другата страна в срок от 15 дни от датата, на която са ѝ станали известни обстоятелствата, свидетелстващи за нарушение на кодекса за поведение от страна на арбитъра.
20. Когато някоя страна прецени, че даден арбитър, който не е председателят, не спазва изискванията на кодекса за поведение, страните се консултират помежду си и ако се споразумеят за това, заменят арбитъра и избират на негово място друг арбитър съгласно процедурата, предвидена в член 3.29 (Сформиране на арбитражния комитет).
21. Ако страните не постигнат съгласие относно необходимостта от замяна на даден арбитър, всяка от страните може да поиска въпросът да бъде отнесен до председателя на арбитражния комитет, който взема окончателното решение.

Ако в резултат на такова искане председателят установи, че арбитърът не отговаря на изискванията на кодекса за поведение, се избира нов арбитър.

Страната, която е избрала арбитъра, който трябва да бъде заменен, избира един арбитър измежду останалите подходящи лица в списъка, изготвен съгласно параграф 2 от член 3.44 (Списъци на арбитрите). Ако страната не успее да избере арбитър в срок от пет дни от решението на председателя на арбитражния комитет, председателят на комитета или упълномощен от него представител чрез теглене на жребий избира един арбитър измежду останалите подходящи лица в списъка, изготвен съгласно параграф 2 от член 3.44 (Списъци на арбитрите) в срок от десет дни от решението на председателя на арбитражния комитет.

Ако списъкът, предвиден в параграф 2 от член 3.44 (Списъци на арбитрите), не е изготвен в изисквания срок по параграф 4 от член 3.29 (Сформиране на арбитражния комитет), страната, която е избрала арбитъра, който трябва да бъде заменен, или в случай че тази страна не успее — председателят на комитета или негов представител, избира един арбитър в срок от пет дни от решението на председателя на арбитражния комитет, когато:

- а) страната не е успяла да предложи лица от останалите лица, предложени от другата страна съгласно параграф 2 от член 3.44 (Списъци на арбитрите); или
- б) страната не е успяла да постигне споразумение относно списък с имена съгласно параграф 2 от член 3.44 (Списъци на арбитрите), сред лицата, които страната е предложила съгласно параграф 2 от член 3.44 (Списъци на арбитрите).

22. Когато някоя страна счита, че председателят на арбитражния комитет не спазва изискванията на кодекса за поведение, страните се консултират помежду си и ако се споразумеят за това, заменят председателя и избират заместник съгласно процедурата, предвидена в член 3.29 (Сформиране на арбитражния комитет).
23. Ако страните не постигнат съгласие относно необходимостта от замяна на председателя на арбитражния комитет, всяка от страните може да поиска въпросът да бъде отнесен до неутрална трета страна. Ако страните не могат да се споразумеят за неутрална трета страна, този въпрос се отнася до останалите членове от списъка, посочен в параграф 1 от член 3.44 (Списъци на арбитражите). Неговото име се изтегля чрез жребий от председателя на комитета или негов представител. Решението на това лице относно необходимостта от замяна на председателя на арбитражния комитет е окончателно.

Ако това лице реши, че първоначалният председател на арбитражния комитет не спазва изискванията на кодекса за поведение, страните се договарят за замяна. Ако страните не постигнат съгласие относно това кой да бъде новият председател на арбитражния комитет, председателят на комитета или неговият представител избират новия председател чрез теглене на жребий от останалите членове от списъка, посочен в параграф 1 от член 3.44 (Списъци на арбитражите). От останалите членове от списъка се изключва, когато е приложимо, лицето, взело решението, че първоначалният председател не спазва изискванията на кодекса за поведение. Изборът на нов председател се извършва в срок от пет дни от решението, че е необходимо председателят да бъде заменен.

24. Производството пред арбитражния комитет се преустановява, докато траят процедурите, предвидени в правила 18, 19, 20, 21, 22 и 23 от настоящото приложение.

Изслушвания

25. Председателят определя датата и часа на изслушването, след като се консултира със страните и другите арбитри, и ги потвърждава писмено на страните. Тази информация се предоставя също така и на обществеността от страната, която отговаря за административната организация на производството, освен ако изслушването е при закрити врати. Арбитражният комитет може да реши да не насрочи такова изслушване, освен ако една от страните възрази срещу това.
26. Освен ако страните са се споразумели за друго, изслушването се провежда в Брюксел, когато страната ищец е Сингапур, и в Сингапур, когато страната ищец е Съюзът.
27. Арбитражният комитет може да насрочи допълнителни изслушвания, ако страните се договорят за това.
28. Всички арбитри присъстват от началото до края на всяко едно изслушване.
29. Следните лица могат да присъстват на изслушванията, независимо дали производството се провежда при открити или закрити врати:
- а) представителите на страните;
 - б) съветниците на страните;

- в) членовете на административния персонал, устните преводачи, писмените преводачи и съдебните стенографи (протоколчици); и
- г) помощниците на арбитрите.

Единствено представителите и съветниците на страните имат право да вземат думата пред арбитражния комитет.

- 30. Най-късно пет дни преди датата на изслушването всяка от страните представя на арбитражния комитет и едновременно с това на другата страна списък с имената на лицата, които ще пледират от нейно име по време на изслушването, както и на другите представители или съветници, които ще присъстват на изслушването.
- 31. Изслушванията пред арбитражните комитети са публични, освен ако страните решат, че част от изслушването или цялото изслушване може да се проведе при закрити врати. Когато изслушванията се провеждат при открити врати, освен ако страните се споразумеят за друго, се прилага следното:
 - а) достъпът на обществеността се осъществява чрез едновременно излъчване по затворена телевизионна система към отделна зала за достъп в помещението на изслушването;
 - б) изисква се регистрация за достъп на обществеността до изслушването;
 - в) в залата за достъп не са позволени аудио или видео записи, нито снимки;
 - г) комитетът има право да поиска някое от изслушванията да се извърши при закрити врати, за да се обсъдят въпроси, свързани с поверителна информация.

Арбитражният комитет заседава при закрити врати, когато изявлението и доводите на една от страните съдържат поверителна информация. По изключение, комитетът има право да провежда изслушването при закрити врати по всяко време по своя собствена инициатива или по искане на някоя от страните.

32. Арбитражният комитет провежда изслушването по посочения по-долу начин, като осигурява на страната ищец и на страната ответник еднакво процесуално време:

Изявления

- а) изявление на страната ищец;
- б) реплика на страната ответник.

Възражения

- а) възражение на страната ищец;
- б) реплика на страната ответник.

33. Арбитражният комитет може да отправя въпроси към всяка от страните във всеки един момент от изслушването.
34. Арбитражният комитет предприема необходимото за съставянето на протокол от всяко изслушване и възможно най-бързото изпращане на препис от него на страните.

35. Всяка една от страните може да представи на арбитражния комитет и едновременно с това на другата страна допълнително писмено изявление по всеки един от въпросите, повдигнати по време на изслушването, в срок от десет дни от датата на изслушването.

Писмени въпроси

36. Арбитражният комитет има право да отправя писмено въпроси във всеки момент на производството към едната или към двете страни. Всяка една от страните получава копие от всеки писмен въпрос, поставен от арбитражния комитет.
37. Всяка една от страните предоставя едновременно на арбитражния комитет и на другата страна копие от своя писмен отговор на въпросите на арбитражния комитет. На всяка от страните се предоставя възможност да изрази писмено мнение по отговора на другата страна в срок от пет дни от датата на неговото получаване.

Поверителност

38. Когато заседанията на арбитражния комитет се провеждат при закрити врати в съответствие с правило 31 от настоящото приложение, страните и техните съветници са длъжни да пазят поверителния характер на информацията, представена по време на изслушванията, на обсъжданията и на междинния доклад на комитета, както и на всички писмени изявления и обмен на информация с комитета. Всяка страна и нейните съветници третираят като поверителна всяка информация, предоставена от другата страна на арбитражния комитет и определена като такава от тази страна. Когато изявлението на някоя от страните, изпратено до арбитражния комитет, съдържа поверителна информация, тази страна представя също така по искане на другата страна и в срок от 15 дни неповерителна версия на изявлението, която би могла да бъде публично разкрита. Някоя разпоредба на настоящото приложение не възпрепятства някоя от страните да разкрие публично своята собствена позиция, доколкото при позоваване на предоставена от другата страна информация не разкрива информация, определена от последната като поверителна.

Контакти *ex parte*

39. Арбитражният комитет е длъжен да се въздържа от срещи, изслушвания или други контакти с която и да било от страните в отсъствието на другата страна.
40. Никой арбитър няма право да обсъжда какъвто и да било аспект на предмета на производството с едната или с двете страни в отсъствие на другите арбитри.

Изявления *Amicus curiae*

41. Ако страните не са се споразумели за друго в срок от три дни след сформирването на арбитражния комитет, той може да разглежда неизискани от него писмени изявления на заинтересовани физически или юридически лица от страните, ако те са изготвени до десет дни след сформирването на арбитражния комитет, кратки са и в никой случай не надвишават 15 печатни страници заедно с приложенията, и се отнасят пряко към фактическата страна на въпроса, разглеждан от арбитражния комитет.
42. Изявлението включва описание на физическото или юридическото лице, което го представя, включително гражданството му или мястото му на установяване, естеството на неговите дейности и източника му на финансиране, и посочва точно интереса, който това лице има в арбитражното производство. То трябва да бъде изготвено на езиците, избрани от страните в съответствие с правило 45 от настоящото приложение.
43. Арбитражният комитет изброява в своето решение всички постъпили при него изявления, които съответстват на правила 41 и 42 от настоящото приложение. От него не се изисква да разглежда в своето решение доводите, изложени в тези изявления. Всяко изявление, получено от арбитражния комитет по смисъла на настоящото приложение, се предоставя на страните, за да могат те да направят своя коментар.

Спешни случаи

44. При спешните случаи, посочени в трета глава (Уреждане на спорове), раздел Б (Разрешаване на спорове между страни), арбитражният комитет изменя по целесъобразност и след консултиране със страните посочените в настоящото приложение срокове и уведомява страните за тези изменения.

Писмен и устен превод

45. По време на консултациите, посочени в член 3.26 (Консултации), и не по-късно от заседанието, посочено в правило 9, буква б) от настоящото приложение, страните полагат усилие да се споразумеят относно общ работен език на производството пред арбитражния комитет.
46. Всяка от страните може да представи мнението си по всеки превод на документ, изготвен в съответствие с настоящото приложение.
47. В случай на различия в тълкуването на разпоредбите на настоящото споразумение, арбитражният комитет взема предвид факта, че преговорите по посоченото споразумение са проведени на английски език.

Изчисляване на сроковете

48. Когато при прилагането на правило 8 от настоящото приложение някоя от страните получи документ в ден, различен от деня, в който другата страна е получила същия документ, всеки срок, който се изчислява в зависимост от датата на получаване на този документ, започва да тече от по-късната дата на получаване на посочения документ.

Други процедури

49. Настоящото приложение се прилага и по отношение на процедурите съгласно параграф 2 от член 3.34 (Разумен срок за изпълнение), параграф 2 от член 3.35 (Преразглеждане на мерките, предприети за изпълнение на решението на арбитражния комитет), параграф 3 от член 3.36 (Временни средства за защита в случай на неизпълнение) и параграф 2 от член 3.37 (Преразглеждане на мерките, предприети с цел изпълнение, след приемането на временни средства за защита в случай на неизпълнение). Сроковете, изложени в настоящото приложение, се адаптират съобразно специалните срокове, предвидени за приемането на решения от арбитражния комитет при тези други процедури.

50. В случай че първоначалният комитет или някои от неговите членове не могат да бъдат свикани отново за процедурите съгласно параграф 2 от член 3.34 (Разумен срок за изпълнение), параграф 2 от член 3.35 (Преразглеждане на мерките, предприети за изпълнение на решението на арбитражния комитет), параграф 3 от член 3.36 (Временни средства за защита в случай на неизпълнение) или параграф 2 от член 3.37 (Преразглеждане на мерките, предприети с цел изпълнение, след приемането на временни средства за защита в случай на неизпълнение), се прилагат процедурите, предвидени в член 3.29 (Сформиране на арбитражния комитет). Срокът за обявяване на решението се удължава с 15 дни.
-

ПРОЦЕДУРА ЗА МЕДИАЦИЯ ЗА СПОРОВЕ МЕЖДУ СТРАНИ

ЧЛЕН 1

Цел и обхват

1. Целта на настоящото приложение е да улесни намирането на взаимноприемливо решение посредством комплексна и бърза процедура с помощта на медиатор.
2. Освен когато е предвидено друго, настоящото приложение се прилага за всяка мярка в обхвата на настоящото споразумение, която засяга неблагоприятно инвестициите между страните.

ЧЛЕН 2

Искане на информация

1. По всяко време преди започването на процедурата по медиация всяка страна може да поиска писмено от другата страна да предостави информация относно мярка, която засяга неблагоприятно инвестициите между страните. Страната, към която е отправено това искане, трябва да представи писмен отговор в срок от 20 дни.

2. Когато отговарящата страна счита, че не е практически възможно да представи отговор в срок от 20 дни, тя съобщава на отправилата искането страна причините защо е практически възможно да представи отговор в рамките на този срок, както и прогноза за най-краткия срок, в който ще може да предостави отговор.

ЧЛЕН 3

Започване на процедурата

1. По всяко време всяка от страните може да поиска страните да започнат процедура по медиация. Такова искане се отправя към другата страна в писмена форма. Искането трябва да е достатъчно подробно, така че да представя ясно причините за загрижеността на отправящата искането страна, и да:
 - а) посочва конкретната спорна мярка;
 - б) посочва предполагаемото неблагоприятно въздействие, което отправящата искането страна смята, че мярката оказва или ще окаже върху инвестициите между страните; и
 - в) обяснява по какъв начин според отправящата искането страна това въздействие е свързано с мярката.
2. Страната, към която е отправено такова искане, проявява добра воля по отношение на искането и го приема или отхвърля в писмена форма в срок от десет дни от неговото получаване.

ЧЛЕН 4

Избор на медиатор

1. Страните полагат усилия да постигнат съгласие относно избора на медиатор не по-късно от 15 дни след получаване на отговора на искането, посочено в параграф 2 на член 3 (Започване на процедурата) от настоящото приложение.
2. Ако страните не могат да постигнат съгласие относно избора на медиатор в рамките на посочения срок, всяка от страните може да поиска от председателя на комитета или от негов представител да избере медиатора чрез жребий от списъка, съставен съгласно параграф 2 на член 3.44 (Списъци на арбитрите). При тегленето на жребия имат право да присъстват представители на всяка от страните.
3. Председателят на комитета или негов представител избира медиатора в срок от пет работни дни от искането, посочено в параграф 2.
4. Медиаторът не може да бъде гражданин на нито една от страните, освен ако страните не се договорят за друго.
5. Медиаторът помага на страните по безпристрастен и прозрачен начин да получат яснота относно мярката и възможното ѝ неблагоприятно въздействие върху инвестициите, както и да постигнат взаимноприемливо решение. Приложение 11 се прилага *mutatis mutandis* по отношение на медиаторите. Правила 4 — 8 и правила 45 — 48 от приложение 9 също се прилагат *mutatis mutandis*.

ЧЛЕН 5

Правила на процедурата по медиация

1. В срок от десет дни от назначаването на медиатор страната, поискала процедурата по медиация, представя на медиатора и на другата страна подробно описание на проблема в писмена форма, по-специално на функционирането на спорната марка и нейното неблагоприятно въздействие върху инвестициите. В срок от 20 дни след датата на представяне на това изявление другата страна може да представи в писмена форма своите коментари по отношение на описанието на проблема. Всяка от страните може да включи всякаква информация, която счита за целесъобразна в своето описание на проблема или коментари.
2. Медиаторът може да реши кой е най-подходящият начин за изясняване на въпросната марка и нейното евентуално неблагоприятно въздействие върху инвестициите. По-специално медиаторът може да организира срещи между страните, да се консултира с тях заедно или поотделно, да потърси помощ от съответните експерти и заинтересовани лица или да се консултира с тях, както и да предоставя всякаква допълнителна подкрепа по искане на страните. Преди обаче да потърси помощ от съответните експерти и заинтересовани лица или да се консултира с тях, медиаторът се консултира със страните.
3. Медиаторът може да даде съвет или да предложи решение за обсъждане от страните, които могат да приемат или отхвърлят предложеното решение или да се споразумеят за друго решение. Медиаторът обаче не дава съвети или становища относно съвместимостта на спорната марка с настоящото споразумение.

4. Процедурата по медиация се осъществява на територията на страната, към която е отправено искането, или по взаимно съгласие — на друго място или по друг начин.
5. Страните полагат усилия да стигнат до взаимноприемливо решение в срок от 60 дни от назначаването на медиатора. В очакване на окончателното решение страните могат да обсъдят евентуални временни решения.
6. Взаимноприемливото решение може да бъде прието с решение на комитета. Всяка страна може да предвиди, че изпълнението на такова решение зависи от извършването на всички необходими вътрешни процедури. Взаимноприемливите решения се правят обществено достояние. Публично разкритата версия обаче не може да съдържа информация, която някоя от страните е указала като поверителна.
7. Процедурата по медиация се прекратява:
 - а) с приемането на взаимноприемливо решение от страните — в такъв случай процедурата по медиация се прекратява на датата на приемане;
 - б) при постигане на взаимно съгласие между страните на който и да е етап от процедурата по медиация — в такъв случай процедурата по медиация се прекратява на датата на постигане на такова съгласие;
 - в) с писмена декларация на медиатора, след консултация със страните, че по-нататъшните усилия за осъществяване на медиация биха били безрезултатни — в такъв случай процедурата по медиация се прекратява на датата на тази декларация; или

- г) с писмена декларация на една от страните след разглеждане на взаимноприемливи решения в рамките на процедурата по медиация и след като бъдат взети предвид съветите и предложените от медиатора решения — в такъв случай процедурата по медиация се прекратява на датата на тази декларация.

ЧЛЕН 6

Изпълнение на взаимноприемливо решение

1. Когато страните са постигнали съгласие относно определено решение, всяка от тях предприема мерките, необходими за изпълнението на взаимноприемливото решение в уговорения за това срок.
2. Изпълняващата страна уведомява писмено другата страна относно всички предприети стъпки или мерки за изпълнението на взаимноприемливото решение.
3. По искане на страните медиаторът им предава в писмена форма проект на фактическия доклад, в който се обобщават: i) спорните мерки, предмет на производството; ii) следваните процедури; и iii) всички взаимноприемливи решения, постигнати като краен резултат от това производство, включително евентуални временни решения. Медиаторът предоставя на страните 15 дни за коментари по проектодоклада. След като разгледа коментарите, предоставени от страните в указания срок, медиаторът им представя в писмена форма окончателен фактически доклад в срок от 15 дни. Окончателният писмен доклад не съдържа тълкувания на настоящото споразумение.

ЧЛЕН 7

Отношение към уреждането на спорове

1. Процедурата по медиация не накърнява правата и задълженията на страните съгласно трета глава (Уреждане на спорове), раздел Б (Разрешаване на спорове между страни).
2. Процедурата по медиация не е предназначена да служи като основа за процедурите по уреждане на спорове съгласно настоящото или друго споразумение. В такива процедури по уреждане на спорове никоя от страните не може да се опира на или да представя като доказателство, нито пък арбитражен комитет може да взема под внимание:
 - а) позициите, възприети от дадена страна по време на процедурата по медиация;
 - б) факта, че дадена страна е изразила желание да приеме решение относно мярка — предмет на медиацията; или
 - в) съвети или предложения на медиатора.
3. Без да се засягат разпоредбите на параграф 6 от член 5 (Правила на процедурата по медиация) от настоящото приложение и освен ако страните не се договорят друго, всички стъпки на процедурата по медиация, включително всякакви дадени съвети или предложени решения, са поверителни. Всяка страна обаче може да разгласи публично факта, че е в ход процедура по медиация.

ЧЛЕН 8

Срокове

Всеки срок, посочен в настоящото приложение, може да бъде изменен по взаимно съгласие на страните.

ЧЛЕН 9

Разходи

1. Всяка от страните заплаща собствените си разноски, свързани с участието ѝ в процедурата по медиация.
2. Страните си поделят по равно разноските, свързани с организационни въпроси, включително възнаграждението и разноските за медиатора. Възнаграждението на медиатора трябва да бъде в съответствие с предвиденото в правило 9, буква б) от приложение 9.

ЧЛЕН 10

Преразглеждане

Пет години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение страните се консултират помежду си относно необходимостта от изменение на процедурата по медиация с оглед на натрупания опит при използване на процедурата по медиация и с оглед на разработването на съответен механизъм в рамките на СТО.

КОДЕКС ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА АРБИТРИТЕ И МЕДИАТОРИТЕ

Определения

1. В настоящия кодекс за поведение:

„арбитър“ означава член на арбитражен комитет, сформирани по силата на член 3.29 (Сформирани на арбитражния комитет);

„кандидат“ означава лице, чието име фигурира в списъка на арбитражите, посочен в член 3.44 (Списъци на арбитражите), и чиято кандидатура за назначаване като арбитраж се разглежда по реда на член 3.29 (Сформирани на арбитражния комитет);

„помощник“ означава лице, което в рамките на мандата на определен арбитраж извършва проучвания или оказва съдействие на арбитража при изпълнение на неговите функции;

„производство“, освен ако е предвидено друго, означава производство пред арбитражен комитет съгласно трета глава (Уреждане на спорове), раздел Б (Разрешаване на спорове между страни);

„персонал“, по отношение на арбитраж, означава лицата, които са под ръководството и контрола на съответния арбитраж, с изключение на помощниците.

Задължения в рамките на процедурата

2. По време на цялото производство кандидатите и арбитрите са длъжни да избягват всяко явно и привидно нарушаване на деонтологичните норми, да бъдат независими и безпристрастни, да избягват всеки пряк или косвен конфликт на интереси и да съблюдават строги норми на поведение, за да се гарантират интегритетът и безпристрастността в рамките на механизма за уреждане на спорове. Арбитрите не приемат инструкции от нито една организация или правителство по отношение на въпросите, разглеждани от комитета. Бившите арбитри спазват задълженията, определени в параграфи 15, 16, 17 и 18 от настоящия кодекс за поведение.

Задължения за деклариране

3. Преди потвърждаването на избора му за арбитър съгласно трета глава (Уреждане на спорове), раздел Б (Разрешаване на спорове между страни), кандидатът е длъжен да декларира наличието на евентуален интерес, връзки или други обстоятелства, които биха могли да повлияят на неговата независимост или безпристрастност, или които биха могли логично да създадат впечатление за нарушаване на деонтологичните норми или за пристрастност при разглеждане на спора. За тази цел кандидатът е длъжен да полага всички разумни усилия, за да се информира за съществуването на такива интереси, връзки и обстоятелства.
4. Кандидатът или арбитърът може да сезира комитета единствено с информация за действително или евентуално извършени нарушения на настоящия кодекс за поведение, които да бъдат разгледани от страните.

5. След като бъде избран, арбитърът продължава да полага всички разумни усилия да се информира за посочените в параграф 3 от настоящия кодекс за поведение интереси, връзки или обстоятелства и е длъжен да ги декларира. Задължението за деклариране е постоянно и изисква от всеки арбитър да декларира съществуването на всякакви такива интереси, връзки или обстоятелства, които могат да възникнат на всеки етап от производството, във възможно най-ранния момент, в който арбитърът узнае за тях. Арбитърът декларира тези интереси, връзки или обстоятелства, като ги съобщава в писмен вид на комитета, за да бъдат разгледани от страните.

Задължения на арбитрите

6. След избирането си всеки арбитър изпълнява съвестно и своевременно задълженията си по време на цялото производство, по справедлив и прилежен начин.
7. Арбитърът разглежда единствено онези въпроси, които са повдигнати по време на производството и са от значение за вземането на решение, и не може да делегира това правомощие на друго лице.
8. Арбитърът предприема всички подходящи мерки, за да се увери, че неговият помощник и персонал са запознати със съдържанието на параграфи 2, 3, 4, 5, 16, 17 и 18 от настоящия кодекс за поведение и спазват техните изисквания.
9. Арбитърът няма право да установява контакти *ex parte* във връзка с производството.

Независимост и безпристрастност на арбитрите

10. Арбитърът трябва да бъде независим и безпристрастен и да избягва създаването на впечатление за нарушаване на деонтологичните норми или за пристрастност и не трябва да се повлиява от личен интерес, от оказван външен натиск, от съображения от политически характер, от обществен протест, от лоялност към някоя от страните или от страх от критика.
11. Арбитърът няма право пряко или косвено да поема задължения или да приема облаги под каквато и да било форма, което по някакъв начин би възпрепятствало или би създавало впечатление за възпрепятстване на надлежното изпълнение на неговите задължения.
12. Арбитърът няма право да използва положението, което заема в арбитражния комитет, за да обслужва лични или частни интереси; същевременно той трябва да се въздържа от каквото и да е действие, което може да създаде впечатление, че други лица са в състояние да му оказват влияние.
13. Арбитърът не може да позволи поведението или преценката му да бъдат повлияни от връзки или отговорности от финансов, търговски, професионален, семеен или обществен характер.
14. Арбитърът трябва да се въздържа от установяване на каквито и да било връзки или придобиване на всякакви финансови облаги, които биха могли да повлияят на неговата безпристрастност или които биха могли логично да създадат впечатление за нарушаване на деонтологичните норми или за пристрастност.

Задължения на бившите арбитри

15. Всички бивши арбитри се въздържат от действия, които могат да създадат впечатление за проявена пристрастност при изпълнение на задълженията им или за каквато и да е извлечена изгода от решението на арбитражния комитет.

Поверителност

16. Никой настоящ или бивш арбитър няма право в нито един момент да разкрива или използва непублична информация, свързана с конкретно производство или станала му известна по време на конкретно производство, освен за целите на същото това производство, и в частност не може да разкрива или използва тази информация за своя собствена изгода или за изгода на други лица, или с цел да засегне интересите на други лица.
17. Арбитърът няма право да разкрива решението на арбитражния комитет или части от него преди неговото публикуване в съответствие с трета глава (Уреждане на спорове), раздел Б (Разрешаване на спорове между страни).
18. Никой настоящ или бивш арбитър няма право в нито един момент да разкрива съдържанието на обсъжданите от арбитражния комитет въпроси или мнението на който и да било от арбитрите във връзка с обсъжданията.

Разходи

19. Всеки арбитър води архив и представя окончателен отчет за времето, посветено на производството, и за своите разноси, както и за времето и разноските на своите помощници.

Медиатори

20. Правилата за поведение, описани в настоящия кодекс за поведение и приложими към настоящите или бивши арбитри, се прилагат *mutatis mutandis* по отношение на медиаторите.
-

ДОГОВОРЕНОСТ 1

ВЪВ ВРЪЗКА СЪС СПЕЦИФИЧНИТЕ ЗА СИНГАПУР ТЕРИТОРИАЛНИ ОГРАНИЧЕНИЯ ИЛИ ДОСТЪПА ДО ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

1. Член 2.3 (Национално третиране) не се прилага по отношение на която и да е мярка, свързана със:
 - а) доставянето на питейна вода в Сингапур;
 - б) притежанието, покупката, разработването, управлението, поддръжката, използването, владенето, продажбата или друг вид разпореждане с жилищна недвижима собственост⁴ или свързана с която и да е схема за социални жилища в Сингапур.
2. Три години след влизането в сила на настоящото споразумение и на всеки две години след това, ако допълнителният гербов налог за купувача (Additional Buyer's Stamp Duty — ABSD) е все още в сила, комитетът ще прави преглед дали поддържането на ABSD е необходимо за подобряване на стабилността на пазара на жилищна недвижима собственост. При тези консултации Сингапур ще предостави статистически данни и информация, свързани със състоянието на пазара на жилищна недвижима собственост.

⁴ Понятието „жилищна недвижима собственост“ се отнася до недвижима собственост в съответствие с определението в Закона за жилищната недвижима собственост, глава 274, към датата на влизане в сила на настоящото споразумение.

ДОГОВОРЕНОСТ 2

ВЪВ ВРЪЗКА С ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕТО НА АРБИТРИТЕ

По отношение на правило 9 от приложение 9 двете страни потвърждават своята договореност за следното:

1. Сумите за възнаграждения и разноски, платими на арбитрите, се основават на стандартите по сравними международни механизми за уреждане на спорове в рамките на двустранни или многостранни споразумения.
2. Точният размер на възнагражденията и разноските се одобрява от страните преди срещата на страните с арбитражния комитет в съответствие с правило 9 от приложение 9.
3. Двете страни прилагат настоящата договореност в дух на добра воля с цел да се улесни работата на арбитражния комитет.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 173

от 26 февруари 2021 година

**ЗА ПРЕДЛОЖЕНИЕ ДО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ ЗА
РАТИФИЦИРАНЕ НА СПОРАЗУМЕНИЕТО ЗА ЗАЩИТА НА
ИНВЕСТИЦИИТЕ МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И
НЕГОВИТЕ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ, ОТ ЕДНА СТРАНА, И
РЕПУБЛИКА СИНГАПУР, ОТ ДРУГА СТРАНА**

На основание чл. 15, ал. 1 от Закона за международните договори на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява Споразумението за защита на инвестициите между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Република Сингапур, от друга страна, подписано на 19 октомври 2018 г. в Брюксел.

2. Предлага на Народното събрание на основание чл. 85, ал. 1, т. 4 и 5 от Конституцията на Република България да ратифицира със закон споразумението по т. 1.

3. Възлага на министъра на външните работи да уведоми генералния секретар на Съвета на Европейския съюз за изпълнение на вътрешноправните процедури за влизането в сила за Република България на споразумението по т. 1.

4. Възлага на министъра на икономиката да обнародва в „Държавен вестник“ споразумението по т. 1 в 15-дневен срок от датата на влизането му в сила за Република България.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ“:

АПОСТОЛ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

№.....02.01- 33.....
26 февруари 2021 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Рх. №	102 - 02 - 4
Дата	26 / 02 / 2021 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

39

16 X

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На основание чл. 85, ал. 1, т. 4 и 5 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение №.....173..... на Министерския съвет от 2021 г. проект на Закон за ратифициране на Споразумението за защита на инвестициите между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Република Сингапур, от друга страна, подписано на 19 октомври 2018 г. в Брюксел.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Съгласно текста.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

№ 150-01-62 / 02.03. 2021 г.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям Законопроект за ратифициране на Споразумението за защита на инвестициите между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Република Сингапур, от друга страна, подписано на 19 октомври 2018 г. в Брюксел, № 102-02-4, внесен от Министерски съвет на 26.02.2021 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по икономическа политика и туризъм

Комисии:

- Комисия по европейските въпроси и контрол на европейските фондове
- Комисия по правни въпроси
- Комисия по външна политика

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА